

maata¹iptanaa AiQakarao

maorllaonDmaaM kaya-p`Naalal saMbaMiQat
baaMhoQarI Aaonal saUcanaa
*iSaSauAao Anao naanaaM baaLkao Alal-[nTrvaonSana
SaaLapUva-nauM Kasa iSaxaNa
Anao Kasa iSaxaNa*

saMSaaoiQat julaa[2017

maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f AojyaukoSana
iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSana / Alal- [nTrvaonSana saiva-isa

**maata¹iptanaa AiQakarao
maorllaonDmaaM kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaa
iSaSauAao Anao naanaaM baaLkao, SaaLa pUva-, Kasa iSaxaNa
julaa[2017**

© 2017 Maryland State Department of Education

Aa dstavaoj iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaj Wara yau^oesa^o iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana, Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD irhoibailaToiTva saiva-isaj pUra paDola BaMDaoLo **IDEA Part C Grant #H181A120124**, Anao IDEA Part B Grant #HO27A012035A vaDo ivakisat Anao tOyaar krvaamaaM Aavyaao htao^o iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaj Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana p`aoga`amsa, Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD irhoibailaToiTva saiva-isaj, yau^oesa^o iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana pasaoqal BaMDaoL maoLvao Co^o Aa maaihtiI kaoplra[Tmau> Co^o vaaMcakaonao Aa maaihtiInal nakla krvaan Aao balja laaokao saaqao vahoMcavaa p`ao%saaiht krvaamaaM Aavao Co, pNa ipa krl iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaj, maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSananauM ?Na svalkartao]llaoK krao^o Anya baQaaM AiQakarao saurixat. maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana naaokrl pr Asar krl baabataomaM ko kaya-Ëmaaonao phaoMca pUrl paDvaamaaM jait, rMga, ilaMga,]Mmar, maUL raYT/Iyata, Qama- ko Axamatanaa AaQaaro BaodBaava krtuM naqal^o iDpaT-maonTnal nalit saaqao saMbaMiQat p`Snaao maaTo ipa krl [i@vaTI eSyaaornsa enD kmPlaayansa ba`aMcanaao saMpksaaQao, Equity Assurance and Compliance Branch, Office of the Deputy State Superintendent for Administration, Maryland State Department of Education, 200 West Baltimore Street, 6th floor, Baltimore, MD 21201-2595, 410-767-0433, Fax 410-767-0431, www.MarylandPublicSchools.org. Amaoirksa ivaqa iDsaoibailaiTJ e@T (ADA) Anvayao Aa dstavaoj maaMgaNal krvaaqal Anya svaËpaomaaM]plabQa Co^o Aa maaTo iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaj, maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSananauo vaaos (410) 767-7770Aqavaa fo@sa (410) 333-1571 pr saMpksaaQao^o

Karen B. Salmon, Ph.D. (karona bal saalmana, Ê plecaDI)
State Superintendent of Schools (sToT saupirnTonDnT Aa^f skUlsa)

Andrew R. Smarick
(gaÍ ema ismaqaÊ juinayar)
President (p`mauK)
State Board of Education (sToT baa^D- Aa^f ejyaukoSana)

Carol A. Williamson, Ed.D.
Deputy State Superintendent for Teaching and Learning (DoPyauTI sToT sauip`nTonDnT fa^r TlicaMga AonD laina-Mga)

Marcella E. Franczkowski, M.S. (maasao-laa [. íaMkJaovskIÊ ema.esa.)
Assistant State Superintendent (AaisasTnT sToT saupirnTonDnT)
Division of Special Education/Early Intervention Services (iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSana / Alal- [nTrvaonSana saiva-isaj)

Larry Hogan (laorl haogana)
Governor (gavana-r)

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street, 9th floor
Baltimore, Maryland 21201

ANAUĒMAIÑAKA

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarlAonal saUcanaa.....	1
maatRBaaYaa	1
[lao@T/aoinak mao[la	2
Aagaaoträ laoiKt saUcanaa	2
saUcanaaAaoÁ.....	2
laoiKt saUcanaamaaM saamaola ivaYayavastuÁ	2
saMmait	3
maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	3
f> IFSP saovaaAao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	3
f> IFSP saovaaAaomaaMnal kao[saovaa Asvalkarvaanaao maata ¹ iptanaao AiQakarÁ	4
p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	4
saovaaAao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	4
saovaaAao maaTonal maata ¹ iptanal saMmait paCl KoMcavalÁ.....	4
f> IFSP baaLkaonaa punamaU-lyaaMknaao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	5
f> IESP baaLkao Anao yauvanaanaonaa punamaU-lyaaMknaao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	5
maata ¹ iptanal saMmait maoLvavaa krayaolaa pUrta p`ya%naaonal dstavaoÝ naaoMQaÁ.....	5
saMmaitnal Anya jÉiryataoÁ	5
svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna	7
vyaa#yaaAaoÁ	7
saava-jinak ejnsalnaa maapdMDÁ	8
jahor Kcao- maUlyaaMkna kravavaanaao maata ¹ iptanaao AiQakarÁ	8
maata ¹ iptae SaÉ kravaolauM maUlyaaMknaÁ	8
kao[eDimainasT/oiTva laa^ jj ^nyaayaaQaISa ^ ALJ' Wara maUlyaaMkna kravavaanal maaMgaNaÍ ..	8
maaihtInal gauPttá	8
vyaa#yaaAaoÁ	9
baaMhoQarlAaoÁ.....	9
saMmaitÁ	9
phaoMca saMbaMQal AiQakaraoÁ.....	10
phaoMcanaao roka^D-Á.....	10
maata ¹ iptanal ivanaMtlqal roka^D-maaM forfarÁ	11
maaihtInaa naaSa maaTonal p`iÉyaaAaoÁ.....	11
baaLkaonaa AiQakaraoÁ	11
iSast saMbaMQal maaihtiÁ	11
AxamataAaovaaLa baaLkaonauM iSastpalana	12
vyaa#yaaAaoÁ	12
SaaLanaa kma-caarlInal sa<aaÁ	12
laxaNa inaQaa-rNaÁ	13
inayauui>maaM forfarÁ	13
vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaaÁ.....	13
iSastnaaM pgalaam ivaÉw ApillaÁ	14
jo baaLk pa~ haovaanauM hju na@kl naqal qayauMÁ.....	14

kayadanaao Amala krnaar Anao nyaiiyak sa<aaQakarIaonao BalaamaNa Anao tomanaaM pgalaamÁ	15
maata¹ipta Wara ekpxal inaNa-ya la[baaLkaonal jahor Kcao- Kanagal SaaLamaaM inayaui>	15
Kca- Barpa[krvaanal mayaa-daÁ	16
Pau#t vayao maata¹iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa	16
matBaodaonauM inarakrNa krvaum	17
drmyaanigarl Á	17
drmyaanigarlnao p`ao%saahna Aapvaa maaTo maliTMgaÁ.....	18
sToT kmPlao[nT Anao Dyau p`osaosa kmPlao[nT vaccaonao tfavatÁ.....	18
sToT kmPlao[nTÁ.....	18
sToT kmPlao[nTnauM inarakrNa krvaumÁ	20
Dyau p`osaosa ihyairMganaao ivaYaya haoya toval sToT kmPlao[nTnauM inarakrNa krvaumÁ.....	20
Dyau p`osaosa kmPlao[nTÁ	20
Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM saamaola ivaYayavastuÁ	20
Dyau p`osaosa kmPlao[nTnauM p`itBaavaÁ.....	21
saUcanaanal pyaa-Pttá.....	21
kaya-vaahl drmyaanana baaLknal isqaitÁ	22
inarakrNanal p`iEyyaaÁ.....	22
30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa samayagaaLamaaM forfaraoÁ	22
inarakrNa na@kl qayaanaao krarÁ	23
Dyau p`osaosa ihyairMgaÁ	23
eDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ):.....	23
Dyau p`osaosa kmPlao[nTnauM ivaYaya vastuÁ.....	24
saunaavaNalnaa AiQakaraoÁ	24
maaihTnauM vaQaaro spYTlkrNaÁ.....	24
maata ¹ iptanaa AiQakaraoÁ	24
saunaavaNalnaao caukadaoÁ	24
Alaga Dyau p`osaosa kmPlao[nTÁ	25
saunaavaNalnal samayasalmaaAao Anao sagavaDtaÁ	25
inarakrNa maliTMgaaao maaTonaa 30 kolaonDr idvasanaa samayagaaLanaa AMtnaa vaQaumaaM vaQau 45 kolaonDr idvasa pCI Aqavaa “30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa samayagaaLamaaM forfarao” Aqavaa “JDpl samayasalmaaAao” hozL vaNa-vyaa maujba forfor krola samayagaaLanaa AMtnaa vaQaumaaM vaQau 45 kolaonDr idvasa pCIÁ.....	25
JDpl samayasalmaaAaoÁ	25
saunaavaNalnaa caukadanl inaNa-yaktaÁ	25
ApllaÁ	25
vakllanal fl	26
balDaNaÁ IDEA matBaod inarakrNanal p`iEyyaaAaonal sarKamaNalnaao caaT-	28

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaa

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaamaaM tmaarl maatRBaaYaamaaM tmanao saholaa[qal samaja[ Sako e rito tmaara AiQakarao samajavavaanaao samaavaoSa qaaya Coº Aa kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaa [inDivajyauAlaa[JD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) Wara saovaaAao maoLvata baalKao Anao kuTuMbaao tomaj [inDivajyauAlaa[JD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) Wara saovaaAoa maoLvata baalKao Anao AxamatavaaLa yauvaanaaonao pNa laagau pDo Coº

Aa dstavaojmaaM saamaola rxaNa maud\daAao saMGalya vyai>Aao Wara 2004naa [inDivajyaulsa ivaqa iDsaobailaiTj ejyaukoSana [mp`uvamaonT e@T (Individuals with Disabilities Education Improvement Act of 2004 (IDEA 2004), 20 U.S.C. §1400 *et seq.*,) Anao kaoD Aa^f maorllaonD rigyaulaoSansa Aqavaa COMARnaa Aa p'krNaao Wara inaiScat qayaa CoÁ COMAR 13A.05.01, COMAR 13A.08.03, Anao COMAR 13A.13.01. drok saava-jinak ejnsal IDEA 2004 nal jÉiryataao pUrl kro toval kaya-p`NaalalAao saMbaMQal baaMhoQarIaao sqaapSao, jaLvaSao Anao AmalamaaM maUkSaoº saava-jinak ejnsal baalknao IFSP Aqavaa IEP saovaaAao pUrl paDnaar ejnsal Coº

kao[IFSP maarfto saovaaAao maoLvata baalKao Anao kuTuMbaao maaTo maataiptanao kaya-p`NaalalAao saMbaMQal baaMhoQarIaonal Aok nakla Aagaaotri laoiKt jaNa saaqao malVal jao[Ao

kao[IFSP maarfto saovaaAao maoLvata baalKao maaTo maata^iptaAao kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonaa dstavaojnal nakla vaYa-maaM ek vaar maoLvaSao, isavaaya ko kao[saava-jinak ejnsal inamnailaiKt kao[pirisqaitmaaM maata^iptanao dstavaojnal baiÝ nakla Aapvaanal haoyaÁ

- maUlyaaMkna maaTonaa p`qama rofrla Aqavaa maata^ipta maaMgaNal kro to samayaooÂ
- SaaLaklya vaYa- drmyaana pholal laoiKt sToT kmPlao[nT maLo %yaaroÂ
- SaaLaklya vaYa- drmyaana pholal Dyau p`aososa kmPlao[nT maLo %yaaroÂ
- jyaaro iSastnaaM pgalaam laovaanaao inaNa-ya laovaamaaM Aavao %yaaroÂ Anao
- maata^ipta tonal maaMgaNal kro %yaaroº

saava-jinak ejnsal kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaanal halanal nakla, jao paotanal kao[vaoba saa[T haoya, tao tonal pr maUkl Sako Coº

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonaa dstavaojmaaM maata^iptanaa AiQakaraonal pUrl samaj maata^iptanal maatRBaaYaamaaM Anao saholaa[qal samaja[Sako eval BaaYaamaaM saamaola Co, isavaaya ko Aama krvauM doKlti rito j Sa@ya na haoyaº jao maata^iptanal maatRBaaYaa Aqavaa tomanaa saMvaadnal Anya rlt laoiKt BaaYaamaaM naa haoya, tao saava-jinak ejnsal maaOikk rito Aqavaa baiÝ kao[rito kaya-p`NaalalAonal baaMhoQarIaonaa maata^ipta maaTo Anauvaad qaaya to inaiScat krvaa pgalaam laoSaoº saava-jinak ejnsale saUcanaanaao Anauvaad krvamaaM Aavyaao htao Anao maata^ipta kaya-p`NaalalAonal baaMhoQarInal ivagatao samajya Co tonal naaoMQa krvaa maaTo laoiKt puravaa raKvaanaa rhoSaoº

maatRBaaYaa

maata^iptanao toAao samajta haoya to BaaYaamaaM maahtl maoLvavaanaao AiQakar Coº

maatRBaaYaa Sabdnnaao]pyaaoga jyaaro eval vyai> saaqao krvamaaM Aavao jonao AMga`ÝmaaM salimat kaOSalya haoya, %yaaro tonaa Aavaao Aqa- qaaya CoÁ

- to vyai> Wara saamaanya rito vaaprvaamaaM Aavatl BaaYaa, Aqavaa baaLknnaa ikssaamaaM, baaLknnaa maata^ipta Wara saamaanya rito vaaprvaamaaM Aavatl BaaYaaÂ
- baalK saaqonaan baQaa j salQaa saMpk-maaM ³jomaaM baaLknnaum maUlyaaMkna saamaola Co', baaLk Wara GarmaaM Aqavaa SalKvaanaa vaatavarNamaaM saamaanya rito vaaprvaamaaM Aavatl BaaYaaº

maUkbaiQar Aqavaa p`acaxau vyai> maaTo, Aqavaa eval vyai> jonal kao[ laoiKt BaaYaa na haoya, to vyai> saamaanya rito judl j saMvaadnal pwit vaaprti haoya Co ³daKlaa triko saaMkoitk BaaYaa, ba`o[la ilaip Aqavaa Saaibdk saMvaad'º

maata–ipta tomanaa baaLknnaa pUra krayaolaa IFSP Aqavaa IESP nauM tomanal
maatRBaaYaamaaM BaaYaaMtr kravavaanal maaMgaNal krl Sako Co. jao maata–iptanal
maatRBaaYaa sqaanalya SaaLa p`NaalaInaa ivaVaql-Aaonaa ek Tka (1%) qal vaQau baaolata
haoyaÊ tao skUlanaa jvaabadar kma-caarle maata–iptanao maaMgaNal krayaanaa 30 idvasanal
AMdr BaaYaaMtr krayaola dstavaoj pUrao paDvaanaao rhoSao.Aa ek Tkanaal j\$iryaat ivaSao Aa
dstavaojmaaM drmyaanaigarl ivaBaagamaaM pNa caca- krvaamaaM Aaval Co.

Iao@T/aoinak mao[la

jao Aa ivaklp]plabQa haoya, tao maata¹ipta saUcanaaAao [Iao@T/aoinak svaÉpmaaM maoLvavaanauM psaMd krl Sakoº jao saava-jinak ejnsal maata¹iptanao [¹mao[la Wara dstavaojao maoLvavaanauo ivaklp Aapti haoya, tao tmao [¹mao[la Wara inamnailaiKt maoLvavaanauM psaMd krl SakaoÂ

- Aagaaotri laoiKt saUcanaaÂ
- kaya-p`NaalaAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal saUcanaaÂ Anao
- Dyau p`aosaoanal maaMgaNal saMbaMiQat saUcanaaAaoº

Aagaaotri laoiKt saUcanaa

maata¹iptanao tomanaa baaLknal Alal- [nTrvaonSana saovaaAoa Aqavaa spoSyala ejyaukoSananao lagata saava-jinak ejnsale laIQoalaM pgalaAM ivaSao laoiKt maahti maoLvavaanauo AiQakar Coº

saUcanaaAaoÂ

saava-jinak ejnsale AamaaMqal drok vaKto maata¹iptanao laoiKt jaNa krvai jao[eÂ

- baaLknal AaoLK,
- maUlyaaMkna,
- SaOxaiNak kaya-ËmaÊ
- baaLknao SaOxaiNak kaya-ËmamaaM sqaana
- baaLknao pU\$ pDatuM yaaogya maft saava-jinak iSaxaNa (FAPE);
- IFSP wara baaLk tqaa tonaa kuTuMbano Alal- [nTrvaonSana saovaaAao pUrl paDvalÊ Aqavaa
- IFSP wara baaLknao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvalº

jyaaro laoiKt saUcanaa kao[evaa kaya- maaTo haoya jona maaTo maata¹iptanal saMmait jÉrl haoya, saava-jinak ejnsal to j samayao laoiKt jaNa krl Sakoº

laoiKt saUcanaamaaM saamaola ivaYayavastuÂ

kao[IFSP maarfto saovaaAao maoLvata baalKao Anao kuTuMbano maaTo laoiKt naaoiT samaaM

- Pa`staivat Aqavaa [nkar kra[rhola kaya-nauM vaNa-na haovauM jao[AoÂ
- kao[kaya- krvaanaa karNaao samajavavaa jao[AoÂ
- kaya-p`NaalaAaonal baaMhoQarInaaao samaavaoSa krvaao jao[Ao

laoiKt saUcanaamaaM Aama krvaum j jao[eÂ

- saava-jinak ejnsale jo pgalaAM laovaanaao p`stava maUkyaa Aqavaa laovaanaao [nakar kyaa- to vaNa-vavaaÂ

- saava-jinak ejnsal to pgalaAM laovaanaao p`stava Aqavaa [nakar Saa maaTo krl rhl Co to samajavavauM,
- jo to pgalaAM laovaanaao p`stava laovaa ko [nakar krvaamaAM Aavyaa haoya, to inaNa-ya laovaamaAM saava-jinak ejnsale jo ]pyaaogamamaM lalQal haoya to drok maUlyaaMkna p`iEyyaa, maUlyaaMkna, rokaoD-Aqavaa irpaoT-nauM vaNa-naÂ
- IDEA maaM kaya-p`NaalaIAao saMbaMiQat baaMhoQarInal vyavasqaaAaomaaM maata<sup>1</sup>iptanao saurxaa p`apT Co tovaa ek ivaQaananaao samaavaoSaÂ
- jao ejnsal jo pgalaAM laovaanaao p`stava maUktI haoya ko [nakar krtI haoya tonaa maUlyaaMkna maaTo SaÉAatmaaM BalaamaNa na haoya, tao maata<sup>1</sup>iptanao jNaavavauM ko toAao kaya-p`NaalaIAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonauM vaNa-na kyaaMqal maoLval SakSaoÂ
- IDEA samajvaamaAM maata¹ipta jomanaao saMpK- saaQal Sako tovaa saMsaaQanaao saamaola krvaâAÂ
- baaLknal [inDivajyauAlaa[JD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) Tlma Aqavaa [inDivajyauAlaa[JD eyaukoSana p`aoga`ama (IEP) Tlmao ivacaar kyaa- haoya tovaa kao[pNa Anya ivaklpao Anao to Anya ivaklpao Saa maaTo nakarvaamaAM Aavyaa tonaa karNaaonal ivagatao AapvalÂ Anao
- saava-jinak ejnsale Saa maaTo kao[pgalaAM laovaanaao p`stava maUkyaaao Aqavaa [nakar kyaa- tonaa Anya karNaaonauM ivagatvaar vaNa-naº

saMmait

maata¹iptanal saMmaitÂ

Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDta pholaaM saava-jinak ejnsale baaLknna Alal- [nTrvaonSana, Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maaTonaa maUlyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmait maoLvaval friyaat Coº maata¹iptanao kao[pNa samayao saMmait paCl KoMcAl laovaanaao AiQakar Coº maUlyaaMkna maaTonaa saMmaitnao koTlaak Apvaadao Coº

saMmaitnaao Aqa- Ao qaaya Co ko maata¹iptaÂ

- jo p`vaRi<a maaTo tomanal saMmait maaMgavaamaAM Aaval rhl Co, tonaa ivaSao tomanal maatRBaaYaa Aqavaa Anya saMvaad pwitqal baQal j saMbaMiQat maahti pUropUrl AapvaamaAM Aaval CoÂ
- jo p`vaRi<a maaTo tomanal saMmait maaMgavaamaAM Aaval rhl Co tonao samajo Co Anao to p`vaRi<a krvaâA laoiKt saMmat qaaya Co Anao saMmaitmaaM to p`vaRi<anauM vaNa-na krvaamaAM AavyauM Co Anao tonaa jahor krvaamaAM Avanova roka^DJ ^jao kao[haoya tao' Anao to kaonal AagaL jahor krvaamaAM AavaSao to dSaa-vao CoÂ Anao
- samajo Co ko saMmait Aapval svaOicCk Co Anao to gamao to samayao rd krl Sakaya Coº

jao maata¹ipta saMmait paCl KoMcAl lao, tao tonaaqal saava-jinak ejnsale saMmait maoLval Anao to paCl KoMcaaS[tonaa vaccaonaa samayamaAM banaol GaTnaaAao rd qa[jtl naqalº

jao maata¹ipta tomanaa baaLknnao Kasa iSaxaNa saovaaAao maoLvavaanal saMmait baaLknnao p`arMiBak Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaAM Aavao %yaar pCl paCl KoMcAo, tao tomaNao saMmait paCl KoMcAl haovaqaqal e jÉrl naqal ko saava-jinak ejnsal baaLknna iSaxaNa saMbaMQal roka^D-JmaaMqal to baaLko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maoLval haovaanaao]llaoK dUr krl tonao sauQaroº

f> IFSP saovaaAao maaTo maata¹iptanal saMmaitÂ

nalcaonaa drok kaya- pholaaM laoiKt saUicat saMmait maoLvavaamaAM AavaSaoÂ

- baaLknna p`arMiBak maUlyaaMknanauM p`arMiBak maUlyaaMkna
- baaLknna ivakasanao sahayak banavaa maaTo saMsaaQanaao, p`aqaimaktaAao Anao kuTuMbanal icaMtaAao na@kl krval
- Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Anao vaQaaranaa maUlyaaMknaao pUra paDvaanaauM SaÉ krvaum
- jao laoiKt saMmait AapvaamaAM na Aavao, tao sqainak Aagaovaana ejnsal e sauinaiScat krvaanaa pUrta p`ya%naao krSao ko maata¹iptaÂ
  - jo maUlyaaMkna qaSao Anao jo saovaaAao pUrl paDvaamaAM AavaSao tonal p`kRit ivaSao baQal j maahti Qaravao Co Anao
  - samajo Co ko laoiKt saMmait AapvaamaAM na Aavao %yaam sauQal baaLk to maUlyaaMkna ko saovaaAao maoLval SakSao nahIMº

f> IFSP saovaaAaomaaMnal kao[saovaa Asvalkarvaanaaao maata¹iptanaao AiQakarÁ

kao[saovaaAao maoLvavaanaao pa~ baaLknnaa maata¹ipta na@kl krl Sako ko SauM toAao, tomanauM baaLk ko tomanaa kuTuMbanaa Anya saByaaao kao[Alal- [nTrvaonSana saovaa svalkarSao ko tonaa Asvalkar krSao Anao ek vaar kao[saovaa svalkayaa- pCI baIÝ Alal- [nTrvaonSana saovaanaao jaoKmaavyaa ivanaa tonaa Asvalkar krl Sakoº jao kao[maata¹ipta ~Na vaYa- Aqavaa toqal vaQau]Mmarnaa baaLk maaTo Alal- [nTrvaonSana saovaaAao caalau raKvaanauM psaMd kro, tao tomaaM ek SaOxaiNak GaTknaao samaavaoSa krvaao j jao[eº jao maata¹ipta SaOxaiNak GaTk maoLvavaa maaMgata na haoya, tao toAao Alal- [nTrvaonSana saovaaAao maoLvavaanaao pa~ naqalº

p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

kao[saava-jinak ejnsal kao[baaLk Alal- [nTrvaonSana saovaaAao ko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maoLvavaanaao pa~ Co ko koma to inaiScat krvaao maaTo baaLknauM p`arMiBak maUlyaaMkna krl Sako to pholaam to saava-jinak ejnsale Aa krvauM j jao[eº

- maata¹iptanaao p`staivat kaya-nal Aagaaotri laoiKt jaNa krvai Á Anao
- maata¹iptanal saMmait maoLvavalº

saava-jinak ejnsale SauM baaLk kao[AxamatavaaLuM baaLk Co jonaao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaaM Aavao to jérl Co ko koma tonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo saUicat saMmait maoLvavaa maaTo pUrtao p`ya%na krvaao j jao[eº

p`arMiBak maUlyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmaitnaao Aqa- evaao naqal qatao ko maata¹ipta saava-jinak ejnsal tomanaa baaLknnao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa maaMDo to maaTo pNa saMmait Aapo Coº

saovaaAao maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

kao[pNa saava-jinak ejnsale baaLknnao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pholal vaar pUrl paDta pholaam jaNapUva-knal saMmait maoLvavaa maaTo pUrta p`ya%naao krvaao jao[eº inamnailaiKt isqaitAaomaaM kao[ saava-jinak ejnsale kao[ baaLknnao maata<sup>1</sup>iptanal saMmait ivanaa tonal IFSP Aqavaa IEP Tlmao jonal BalaamaNa krl Co toval saovaaAao pUrl paDI Sakaya toval sahmait ko caukadao maoLvavaa maaTo drmyaanaigarl ko Dyau p`osaosa p`iÉyaaAaonaa]pyaaoga krvaao jao[e nahIMÁ

- maata¹ipta tomanaa baaLknnao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaa maLo to maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar krl do Á Aqavaa
- maata¹ipta pholal vaar Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAoa pUrl paDvaa maaTo saMmait Aapvaanal ivanaMtlnaa jvaaba na Aapoº

jao maata¹ipta tomanaa baaLknnao pholal vaar Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maoLvavaanal saMmait Aapvaanaao [nakar krl do, Aqavaa jao maata¹ipta saMmait Aapvaa maaTonal ivanaMitnaao jvaaba na Aapo, tao saava-jinak ejnsal Á

- tomanaa baaLknnao maft yaaogya iSaxaNa (FAPE) pUÉM paDvaanal frjnauM]llMGana krti naqal Á Anao
- to [inDivajyauAlaa[JD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) maliTMga Aqavaa [inDivajyauAlaa[JD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) maliTMga yaaojvaa ko tomanaa baaLk maaTo IFSP/IEP ivaksaavavaa baaQya naqalº

saovaaAao maaTonal maata¹iptanal saMmait paCl KoMcavalÁ

jao kao[baaLknnaa maata¹ipta saava-jinak ejnsal Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal SaÉAat kro pCl kao[pNa samayao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanauM caalau raKvaa maaTonal tomanal saMmait laoiKt Épo paCl KoMcavai lao, tao saava-jinak ejnsal¹

- saMmait rd krayaanaa karNao baaLko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaa maoLvyaanaa kao[pNa]llaoK dUr krvaao maaTo baaLknnaa iSaxaNa saMbaMQal roka^D-maaM sauQaaraao krvaanaao baaQya naqal Á
- baaLknnao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal caalau na raKo, pNa toNao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal baMQa krti pholaam maata¹iptanaao baQal Kasa

iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal laoiKt ivanaMitnal Aagaaotri laoiKt sa**Ucanaa**
Aapval frijyaat CoÂ

- baaLknao saovaaAao pUrl paDI Sakaya eval sahmait ko caukadao maoLvavaa maaTo drmyaanaigarl ko Dyau p`osaosa p`iEyyaaAaonao]pyaaoga krl SakSao nahIMÂ
- baaLknao AagaL Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaaM inaYfL jvaaqal baaLknao **FAFE**]plabQa kravavaanal frj caUkl haovaanauM gaNaaSao nahIMÂ Anao
- AagaL]pr Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa maaTo baaLknaa maaTo **IEP** ivksaavavaa **IEP** Tlmanal maliTMga baaolaavavaa baaQya naqalº

saMmait paCI KoMcaavaaqaal saava-jinak ejnsale maMjUrl maoLval Anao to paCI KoMcaa[to baonal vaccaonaa samayagaaLamaaM qayaolal kao[pNa iEyyaa rd qa[jtl naqalº

f> IFSP baaLkao maaTo punamaU-lyaaMknaao maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

saava-jinak ejnsale kao[pNa baaLknauM navauM vyai>gat maUlyaaMkna krta pholaaM saUicat saMmait maoLvaval pDSao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal dSaa-val Sako koÁ

- toNao punamaU-lyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmait maoLvavaa pUrtaM pgalaam lalQaaMÂ Anao
- maata¹iptae jvaaba na AaPyaaº

jao maata¹ipta naval maUlavaNaiAao maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar krl do, tao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarl Anao Dyau p`osaosa p`iEyyaaAaoqal maata¹iptanaa nakarnal]prvaT jvaanaao p`ya%na krl Sako

f> IEP baaLkao maaTo punamaU-lyaaMknaao maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

saava-jinak ejnsale kao[pNa baaLknauM navauM vyai>gat maUlyaaMkna krta pholaaM saUicat saMmait maoLvaval pDSao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal dSaa-val Sako koÁ

- toNao punamaU-lyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmait maoLvavaa pUrtaM pgalaam lalQaaMÂ Anao
- maata¹iptae jvaaba na AaPyaaº

jao maata¹ipta naval maUlavaNaiAao maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar krl do, tao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarl Anao Dyau p`osaosa p`iEyyaaAaoqal maata¹iptanaa nakarnal]prvaT jvaanaao p`ya%na krl Sako, pNa to ema krvaan maaTo baaQya naqalº joma p`arMiBak maUlyaaMknamaaM qaaya Co tomaj jao to navauM maUlyaaMkna krvaanal naa paDI do tao saava-jinak ejnsal IDEA hozLnal paotanal frjaonauM]llaMGana krtl naqalº

maata¹iptanal saMmait maoLvavaa krayaolaa pUrta p`ya%naaonal dstavaoÝ naaoMQaÁ

saava-jinak ejnsale SaÉAatnaa maUlyaaMknaao, pholal vaar Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa, punamaU-lyaaMkna krvaan maaTo maata¹iptanal saMmait maoLvavaa Anao sarkarnal saMBaaLmaaM rhota baaLkaonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo tomanaa maata<sup>1</sup>iptanao SaaQavaa krola pUrta p`ya%naaonal dstavaoÝ naaoMQa raKval jao[eº

dstavaoÝ naaoMQamaaM saava-jinak ejnsalnaa maata¹iptanal saMmait maoLvavaanaa inamnailaiKt p`ya%naaonal naaoMQa saamaola haoval jao[eÁ

- jo faona ka^la krvaamaaM Aavyaa haoya Aqavaa krvaanaao p`ya%na krvaamaaM Aavyaaao haoya tonaa ivagatvaar roka^D- Anao Aa ka^lsanaaM pirNaamaaoÂ
- maata¹iptanao maaoklavaamaaM Aavaola kao[pNa p~ao Anao maLolaa kao[pNa jvaabaonal naklaaoÂ Anao
- maata¹iptanaa Gar Aqavaa kaya-sqalna kaa[pNa maulaakatnaa ivagatvaar roka^D- tomaj Aa maulaakataonaa pirNaamaaoº

saMmaitnal Anya jÉryaataoÁ

saava-jinak ejnsal Aa kayaa- kro to pholaaM maata¹iptanal saMmaitnal jÉr naqalÁ

- tmaara baaLknaa maUlyaaMkna Aqavaa punamaU-lyaaMknaaa Baaga Épo Aist%vamaana maaihtInal samalxaan kroÂ Aqavaa

- tmaara baaLknal kao[eval prixa ko Anya maUlyaaMkna kro jo baQaa j baaLkaonao ApatuM haoya, isavaaya ko e prixa Aqavaa maUlyaaMkna krt pholaam baQaa j baaLkaonaa maata¹iptanal saMmait laoval jErI haoya⁹

saava-jinak ejnsal maata¹iptae kao[ek saovaa ko p`vaRi<anaa krolaa [nakarnaa ]pyaaoga maata<sup>1</sup>ipta ko baaLknal bal<sup>9</sup> kao[ pNa saovaa, laaBa ko p`vaRi<a pUrl paDvaa [nakar krva krl Sako nahIM⁹

jao maata¹ipta paotanaa Kcao- tomanaa baaLknal kao[Kanagal SaaLamaaM daKla krl do, tao saava-jinak ejnsal baaLknal pa~ta inaiScat krva maaTo drmyaanaiarl ko Dyau p`osaosa p`iEyyaaAonaao]pyaaoga krl Sako nahIM Anao to baaLknal samaana saovaaAao maoLvavaa pa~ gaNavaa baaQya naqal jaoÂ

- maata¹ipta tomanaa baaLknal p`arMiBak maUlyaaMkna ko punamaU-lyaaMkna maaTo saMmait pUrl na paDoÂ Aqavaa
- maata¹ipta saMmait pUrl paDvaanal ivanaMtInaa jvaaba na Aapo⁹

IDEAnao jo kayaa- maaTo maataiptanal saMmaitnal j\$r Co ³Sa\$AatnauM maUlyaaMkna, Sa\$AatmaaM saovaaAao pUrl paDval, Anao punamaU-lyaaMkna' , tomanaa]praMt maorllaonDnaa kayada p`maaNao j\$rl Co ko IEP Tlma jao Aa krva maaMgatl haoya to toNao maataiptanal laoiKt saMmait maoLvaval pDo:

- baaLknal kao[evaa vaOkilpk SaOxaiNak kaya-ËmamaaM naaoMQaNal kravaval jonaaqal maorllaonD ha[skUla iDPlaaomaa maaTo ËoiDT\sa maLtl na haoyaÂ
- baaLknal rajyanaa vaOkilpk AByaasaËma saaqao maoL Kata vaOkilpk SaOxaiNak maUlyaaMkna maaTo AaoLK krvval, Aqavaa
- IEP maaM baaLknal vyavaharnao saMbaaoiQat krva maaTo COMAR 13A.08.04.05maaM vaNa-vyaa maujba mayaa-da Aqavaa AlagapNauM raKvauM.

jao maataipta]pr saUcalbw p`staivat kayaa- maaMqal kao[pNa maaTo laoiKt saMmait pUrl na paDo, tao Tlmao maataiptanao maliTMganaa paMca kaya- idvasaonal AMdr tomanaa saMmaitnaa AiQakarnal laoiKt naaoiTsa maaoklavaanal rhoSao jomaaM tomanao jNaavavaanauM rhoSao ko:

- maataiptanao p`staivat kaya- maaTo saMmait Aapvaa ko AsaMmat qavaanaao AiQakar CoÂ Anao
- jao maataipta]pr Aapola kayaa- maaMqal kao[pNa maaTo saMmait Aapvaa AsaMmat qaaya, tao Tlma ej\yaukoSana AaiT-kla maQyasqata Aqavaa D\yau p`osaosa' maaM Aapola vaaMQaanaa samaaQaananaa ivaklpaonao]pyaaoga krl Aa baabatnauM samaaQaana krl Sako Co.

saraogaoT maataipta

sqaainak mau#ya ejnsal Aqavaa sqaainak SaaLa p`Naalal kao[ yaaogya baaLknauM p`itinaiQa%va krva maaTo saraogaoT maataipta inayau> krSao jaoÂ

- maataiptanal AaoLK na krl SakayaÂ
- pUrtaM p`ya%naao kyaa- pCl saava-jinak Aojsal baaLknal maataiptanal AaoLK na krl SakoÂ Aqavaa
- baaLk maorllaonD rajyanal sarkarnal saMBaaLmaaM haoya.

saraogaoT maataipta maaTo maanadMD

- baaLk saaqao ihtaonao saMGaYa- na haoya

- baaLknauM yaogya p`itinaiQa%va kravaa maaTo j\$rl &ana Anao kaOSalya Qaravata haoya
- rajyanaa ko baaLk Aqavaa baaLknau kuTuMbanao pUrl paDvaamaaM Aavatl kao[pNa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Anya saovaaAaomaaM saMkLayaola kao[saovaa pUrl paDnaarnaa kma-caarl na haoya
- kao[vyai>nao f> AoTlaa maaTo kao[Aojnsalnal kma-caarl maanavaamaaM na Aavao karNa ko to vyai>nao saraogaoT maataipta banavaa maaTo kao[saava-jinak Aojnsal kao[caUkvaNal krl rhl Co

sqaainak mau#ya Aojnsal Aqavaa sqaainak skUla p`Naalal sToT sauip`nTonDnT Aa^f skUlsA Aqavaa tomanaa p`itinaiQanao saraogaoT maataiptanal inamaNaUknal jaNa krSao.

saraogaoT maataipta Aanal saaqao saMbaMiQat kao[pNa baabato baaLknauM p`itinaiQa%va krl SakSao

- baaLknauM maUlyaaMkna Anao AakarNal
- baaLknao IFSP ivaksaavavaa Anao AmalamaaM maUkva saMbaMQal baabat jomaaM vaaiYa-k maUlyaaMknaao Anao samayaaMtro qatl samalxaanaao samaavaoSa qaaya Co
- baaLknao IEP ivaksaavavaa, tonal samalxaa kravaa Anao tomaaM forfar kravaa saMbaMQal
- kao[IFSP maarfto kao[baaLk Anao kuTuMbanao Apa[rhola Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa
- kao[baaLknao kao[IEP maarfto Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDval

rajyanal saMBaaLmaaM haooya Aovaa baaLkaonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTonaa Kasa inayamaao

jao kao[baaLk rajyanal saMBaaLmaaM haooya Anao tonaaÄtoNalnaa maataipta saaqao na rhotuM haooya, tao saava-jinak Aojnsalnao kao[baaLk Axamata QaravatuM baaLk Co ko nahIM to inaiScat kravaa maaTonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maataiptanal saMmaitnal j\$r haotl naqal jao

- pUrtaM p`ya%naao krava CtaM saava-jinak Aojnsal baaLknau maataiptanao na SaaQal Sako
- maataiptanaa AiQakarao rajyanaa kayada p`maaNao rd kravaamaaM Aavyaa haooya, Aqavaa
- kao[nyaayaaQalSao iSaxaNa saMbaMQal Anao p`aqaimak maUlyaaMkna saMbaMQal inaNa-yaa laovaanaao AiQakar maataipta isavaayanal kao[vyai>nao Aapolao haooya.

svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna

jao kao[maata¹ipta saava-jinak ejnsale krola maUlyaaMkna saaqao AsaMmat haooya, tao tomanao to saava-jinak ejnsal maaTo kama na krtl haooya eval kao[vyai> pasao tomanaa baaLknauM maUlyaaMkna kravavaanaao AiQakar Co

vya#yaaAao

- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanaao Aqa- qaaya baaLknau iSaxaNa maaTo jvaabadar haooya toval saava-jinak ejnsal maaTo kama na krtl haooya toval yaaogyatap`aPt vyai> Wara laovaayaolal prlxaaAao Anao maUlyaaMkna p`iEyyaaAao Anao
- jahor Kca-naao Aqa- qaaya ko @yaalM tao saava-jinak ejnsal maUlyaaMknanaao baQao Kca- caUkva Aqavaa inaiScat kro ko kao[Anya rlt maata¹iptanao kao[pNa Kca- ivanaa maUlyaaMkna pUÉM paDvaamaaM Aavao

maata¹iptanao IDEA hozL nalcao dSaa-vaolal p`iEyyaa AMtga-t tomanaa baaLk maaTo svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maoLvavaanaao AiQakar Co saava-jinak ejnsal, svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kravavaanaao maata¹iptanao inamnailaiKt baabatao ivaSao maaihtl pUrl paDSao

- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna @yaalM maoLval Sakaya Anao
- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna baabato saava-jinak ejnsalnaa kyaa maapdMD laagau pDo Co

saava-jinak ejnsalnaa maapdMDÁ

jyaaro kao[svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna jahor Kcao- krvaamaaM Aavao, %yaaro maUlyaaMknaaa sqaL Anao prlxaknal laayakat saith jo maapdMDao hozL svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna krvaamaaM Aavao to maapdMDao saava-jinak ejnsal jyaaro kao[maUlyaaMkna SaÉ kro %yaaro jo maapdMDaonao]pyaaoga kro tonaa jovaa j hao[e, jyaAM sauQal to maata¹iptanaa svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanaa AiQakar saaqao sausaMgat haoya⁹]pr vaNa-vaolaa maapdMDao isavaaya saava-jinak ejnsal jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maoLvavaa baabato kao[Sartao ko samayasalmaaAao laagau krl Sako nahIM⁹

jahor Kcao- maUlyaaMkna kravavaanaao maata¹iptanaao AiQakarÁ

jao maata¹ipta saava-jinak ejnsale maoLvaola maUlyaaMkna saaqao AsaMmat haoya, tao tomanao jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maoLvavaanaao AiQakar Co⁹ jao maata¹ipta jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao saava-jinak ejnsal pNa AkarNa ivalaMba ivanaa kaM taoÁ

- tonauM maUlyaaMkna barabar Co toma dSaa-vavaa maaTo Dyau p`osaosa ihyairMga SaÉ kravaSaoÂ Aqavaa
- inaiScat krSao ko jahor Kcao- ek svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna krvaamaaM Aavao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa ihyairMgamaaM dSaa-vao ko maata¹iptae maoLvaola maUlyaaMkna saava-jinak ejnsalnaa maapdMD pUraM krtuM na htuM⁹

jao saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa ihyairMga SaÉ kravao Anao tonao AMitma caukadao evaao Aavao ko saava-jinak ejnsalnauM maUlyaaMkna yaaogya CoÂ tao pNa maata¹iptanao svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanaao AiQakar Co, pNa jahor Kcao- nahIM⁹

jao maata¹ipta svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao sarkarl ejnsal maata¹iptanao pUCI Sako ko toAao Saa maaTo saava-jinak maUlyaaMknanao ivaraoQa kro Co⁹ jao ko maata¹iptae tonao jvaaba Aapvaa frijyaat naqal Anao saava-jinak ejnsal Ayaaogya rItu svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna pUÉM paDvaamaaM ko saava-jinak ejnsalnaa maUlyaaMknanao bacaava krva maaTo Dyau p`osaosa ihyairMga SaÉ krvaamaaM Ayaaogya Zlla krl Sako nahIM⁹

maata¹iptae SaÉ kravaolauM maUlyaaMknaÁ

maata¹iptanao hMmaoSaa tomanaa paotanaa Kcao- tomanal psaMdgalnaa laayakat Qaravata vyavasaaiyakao pasaoqal svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanaao AiQakar Co⁹ jyaaro toAao baaLknao FAPE pUÉM paDva saMbMaQal kao[pNa inaNa-yao laota haoya %yaaro IFSP/IEP Tlmao jao to saava-jinak ejnsalnaa maapdMDao pUraM krtuM haoya, tao paotanaa Kcao- maata¹iptae kravaola maUlyaaMknamaaMqal maLola maahtiInao pNa QyaanamaaM raKval jao[e⁹ maata¹iptae kravaola Kanagal maUlyaaMknanaa pirNaamao baaLk ivaSaonaa kao[Dyau p`osaosa ihyairMgamaaM puravaa triko pNa rjU krl Sakaya⁹

kao[eDimainasT/oiTva Iaa^ jj ^nyaayaQaIsa ^ ALJ' Wara maUlyaaMkna kravavaanal maaMgaNalÁ

jao Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (OAH) naa kao[eDimainasT/oiTva Iaa^ jj (ALJ) kao[Dyau p`aosaoisaMga ihyairMganaa Baaga Épo kao[svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao to maUlyaaMkna jahor Kcao- j kravauM jao[e⁹

maaihtiInal gauPttá

maata¹iptanao tomanaa baaLknaa roka^D-J jaovaanal Anao jao tomanao laagao ko roka^D- saacaaq naqal tao saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknaao rokaoD- sauQaarvaa khovaanaao AiQakar Co⁹ maata¹iptanao tomanaa baaLk ivaSaonal maahti jahor krvaanal saMmait Aapvaanaao AiQakar Co, CtaM koTlalk pirisqaitAaomaam saMmait jÉrl naqal⁹ maata¹iptanao saava-jinak ejnsal pasao eval Apoxaa raKvaanaao AiQakar Co ko saava-jinak ejnsal tomanaa baaLknaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa SaOxaiNak roka^D-J gauPt raKo Anao jyaaro tonal jÉr na haoya %yaaro saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknaa SaOxaiNak maahtiInao naaSa krva khl Sako⁹

vyaa#yaaAaoÂ

naaSa krvaanaao Aqa- qaaya Co maahti prqal vyai>gat AaoLKnaa icah\naaonaa naaSa krvaao Aqavaa tomanao dUr krva joqal maahtiInal vyai>gat AaoLK na krl Sakayaº

SaOxaiNak roka^DJnaao Aqa- qaaya Co Alal- [nTrvaonSananaa roka^D-J saht 34 C.F.R. naa Baaga 99 ³1974naa foimaila ejyaukoSnala ra[T\sa enD p`ayavasal e@T [FERPA] naao Amala krti inayamaao'maaM "SaOxaiNak roka^D-J"nal vyaa#yaa hozL Aavata roka^D-Jº

Baaga laonaar ejnsalnaao Aqa- Co eval kao[pNa ejnsal ko saMsqaa jo vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahti Aokzl krti haoya, jaLvatI haoya, ko tonao]pyaaoga krti haoya, Aqavaa jonal pasaoqal IDEAnaa Baaga C Aqavaa Baaga B hozL maahti maoLvavaamaaM Aavatl haoyaº

vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahtiImaaM Aa baQaaMnaao samaavaoSa qaaya CoÂ

- baaLk, baaLknaa maata¹ipta, Aqavaa kuTuMbanaa kao[pNa saByanauM naamaÂ
- baaLknauM sarnaamauMÂ
- vyai>gat AaoLknauM kao[icah\na, joma ko baaLknaao saaoSyala isa@yauirTI naMbarÂ Aqavaa
- vyai>gat laxaNaaonal yaadl Aqavaa kao[Anya maahti jona vaDo baaLknao Ka~IpUva-k AaoLKI Sakayaº

baaMhoQarIaaoÂ

drok Baaga laonaar ejnsal vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahti ekzl krva, saacavavaa, jahor krva Anao naaSa krvaanaa tba@kamaaM tonal gauPtt ajaLvaSaoº vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahtiInal gauPtt ajaLvavaanal jvaabadarl saava-jinak ejnsalnaa ek AiQakarInal Coº kaya-p`NaalaInal Aa baaMhoQarIaao isavaaya kond/ tomaj rajyanaa kayadaAao pNa SaOxaiNak roka^D-Jnal saurxaa maaTo jvaabadar Coº saava-jinak ejnsalnaa jo kao[kma-caarlAao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahti ekzl krti haoya ko tonao]pyaaoga krti haoya, tomanao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahtiInal gauPtt AMgao rajyanal nalit Anao p`iEyyaaAaonal talalma maLval jao[eº Baaga laonaar drok ejnsal jnatanaa inarIxNa maaTo vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahtiInal phaoMca Qaravata ejnsalnaa drok kma-caarlAaonaa naama Anao haod\danal vat-maana yaadl jaLvaSaoº

saMmaitÂ

IDEA hozL vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahti ekzl krnaar ko toonao]pyaaoga krnaar Baaga laonaar ejnsalAaonaa AiQakarIaao isavaayanal kao[vyai>nao maahti jNaavavaamaaM Aavao, Aqavaa AxamatavaaLa kao[baaLknao IDEA hozL FAPE pUÉM paDvaanal jÉryaatao pUrl krva isavaayanaa kao[ ]_oSyaqal ekzl krvaamaaM Aavao to pholaaM saava-jinak ejnsale maata¹iptanal saMmait maoLvaval pDSaoº AxamatavaaLa kao[baaLko krola gaunaanaao irpaoT- krva maaTo kayadaklya ejnsalAao tomaj nyaiiyak sa<aaAaonao krayaola BalaamaNa Aqavaa tomaNao laIQaola pgalaamMmaaM jahor qayaolal maahti maaTo FERPA Wara prvaanagal Apayaola salmaa sauQal Aa maahti Aapvaa maaTo maata¹iptanal saMmait jÉrl naqalº

saava-jinak ejnsalnao FERPA AMtga-t AiQakar maLolaao haoya to isavaaya, Baaga laonaar ejnsalAaonaa maata¹iptanal saMmait ivanaa SaOxaiNak roka^D-JmaaMna maahti Aapl SakSao nahIMº MSDE saava-jinak ejnsalAao maaTo dMDnal jaogavaa[saihtnal nalitAao Anao p`iEyyaaAao tOyaar krl Co jonaao sarkar tonal nalitAao Anao p`iEyyaaAao pr Amala qaaya Co, Anao IDEA Anao FERPA maujbanal gauPttanal jÉryaatao pUrl krvaamaaM Aavao Co to inaiScat krva]pyaaoga kro Coº

drok saava-jinak ejnsal maaTo maata¹iptanao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maahtiInal gauPttanal jÉryaatao ivaSao maahti Aapvaa maaTo pUrtI saUcanaa koval rIto AapvaamaaM Aavao Co to maaTo p`iEyyaaAao haoval jÉrl Coº Aa saUcanamaaM Aa samaavaoSa qavaao jÉrl CoÂ

- saUcanaa rajyanaa ivaivaQa vastI juqaaonal maatRBaaYaamaaM AapvaamaaM Aavao Co, tonauM ivagatvaar p`maaNaÂ
- e baabtnal maahti ko kovaa baaLkaonal vyai>gat AaoLK qa[Sako eval maahti maoLvavaamaaM Anao jaLvavaamaaM Aavao Co, Anao koval maahti maaMgavaamaaM Aavao CoÂ

- vyai>gat AaoLK qa[Sako eval maahtInaa saMga`h, ~lja pxaonao tonal jaNa kval, tonal jaLvaNal, Anao tonaa naaSa maaTo Baaga laonaar ejnsalAaoe jo nalitAao Anao p`iEyyaaAao Anausarvaanal rho Co tonao TUMkao saarÂ
- jao maata¹ipta saMmait Aapvaanal naa paDo tao jo nalitAao Anao p`iEyyaaAaonaa]pyaaoga kravaao joa[e tomanauM vaNa-naÂ Anao
- FERPA hozLnaa AiQakarao Anao 34 C.F.R. §99maAMnaa inayamaaonaa Amala saith Aa maahti baabatnaa maata¹ipta Anao baaLkaonaa baQaa j AiQakaraonauM vaNa-naº

kao[pNa mau#ya AaoLK, sqaana ko maUlyaaMkna p`vaRi<a pholaAM tonal saUcanaa Cpaval jao[e Aqavaa CapaM ko Anya p`saar maaQyamaaomaaM tonal jahorat qaval jao[e, Aqavaa baMnao kravauM jao[e, Anao tonao folaavaao p`vaRi<anaa AaKaya AiQakarxao~maaM vasata maata¹iptanao jaNa krva maaTo pUrtao haovaa jao[eº

phaoMca saMbaMQal AiQakaraoÁ

Alai- [nTrvaonSana saovaaAao maoLvata baalKao Anao kuTuMbaao maaTo mau#ya sqaainak Aojsal maataiptanao tomanaa baalKnna Alai- [nTrvaonSana roka^D-nal Aok Sa\$Aatnal nakla maataiptanao kao[Kca- ivanaa pUrl paDSao drok saava-jinak ejnsal maata¹iptanao tomanaa baaLk saaqao saMbaMiQat kao[pNa SaOxaiNak roka^D-JnauM inarIxNa Anao samalxaa krvaanal prvaanagal AapSao jo tomanaa baaLknal AaoLK, maUlyaaMkna, Anao iSaxaNa maaTo sqaana Apavaa saaqao, Anao IFSP ivaksaavavaa Anao AmalamaaM maUkvaan Anao FAPE pUÉM pDavaa baabato ekza krata, jLvaata ko saava-jinak ejnsal Wara]pyaaogamaaM laovaamaaM Aavata haoyaº kao[IFSP maarfto saovaaAao maoLvata baalKao Anao kuTuMbaao maaTo mau#ya sqaainak Aojsal maaToonal kao[pNa IFSP maliTMga pholaA Qavaa kao[pNa Dyau p`osaosa saunaavaNai pholaAM kao[pNa ibanaj\$rl samaya bagaaDyaa ivanaa kao[pNa maaMgaNal pUrl krSao, Anao kao[pNa saMjaogaaomaM Aa maaMgaNal krayaanaa 10 idvasaqal vaQau samaya pCI nahIM haoyaº saava-jinak ejnsal kao[pNa ibanajÉrl ivalaMba ivanaa Anao IFSP Aqavaa IEP ivaSaonal kao[pNa maliTMga Aqavaa Dyau p`osaosa ihyairMga pholaAM Anao kao[pNa saMjaogaaomaM maaMgaNal krayaanaa 45 idvasanal AMdr ³roka^D-J jaovaanal' kao[pNa ivanaMtInao pUrl krSaoº

Aa ivBaaga hozLnaa maata¹iptanaa SaOxaiNak roka^D-JnauM inarIxNa Anao tonal samalxaa krvaanaa AiQakarmaaM maata¹iptanaa Aa AiQakarao saamaola CoÁ

- kao[pNa baabat samajavavaa Anao roka^D-Jnal ivagatao samajavavaanal vaajbal maaMgaNalAao pr%vao saava-jinak ejnsalnaao jvaaba maoLvavaanaao AiQakarÂ
- jao naklaao AapvaamaaM na Aavao tonaaqal maata¹iptanao tomanaa baaLknna roka^D-JnauM inarIxNa krvaanaa AiQakarnaa]pyaaogamaaM ADcaNa pDvaanal haoya tao saava-jinak ejnsal tomanao baaLknna roka^D-Jnal nakla pUrl paDo toval maaMgaNal krvaanaao AiQakarÂ Anao
- maata¹iptanaa p`itinaiQa pasao roka^D-JnauM inarIxNa Anao samalxaa kravavaanaao AiQakarº

saava-jinak ejnsal evauM Qaarl la[Sako ko maata¹iptanao tomanaa baaLk saaqao saMbaMiQat roka^D-JnauM inarIxNa Anao samalxaa krvaanaao AiQakar Co, isavaaya ko tomanao eval jaNa krvaamaaM Aaval haoya ko kao[maata¹iptanao vaalalpNauM, Alaga pDvauM Anao CUTaCoDa joval baabataomaM rajyanaa laagau pDta kayadaAao hozL toma krvaanaao AiQakar naqaº

phaoMcanaao roka^D-Á

drok saava-jinak ejnsal maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsalAaonaa AiQakRt kma-caarlAao isavaaya IDEA naa Baaga C Aqavaa Baaga B hozL ekza krayaola, jLvaayaola ko]pyaaogamaaM laovaata SaOxaiNak roka^D-J sauQal phaoMcatl drok vyai>nal naaoMqa raKSaoº Aa naaoMQamaaM to vyai>nauM naama, tonao jo tarIK phaoMca AapvaamaaM Aaval htl to tarIK, Anao vyai>nao kyaa]_oSyaqal roka^D-Jnaao]pyaaoga krvaanaao AiQakar AapvaamaaM Aavyaaao Co, tonao samaavaoSa qaSaoº jao kao[SaOxaiNak roka^D-maaM ekqal vaQau baaLk ivaSaonal maahti haoya, tao maata¹iptanao maa~ tomanaa baaLk saaqao saMbaMiQat maahtiInauM inarIxNa Anao samalxaa krvaanaao ko to maahtiInal jaNa krvaanaao AiQakar Coº drok saava-jinak ejnsal maaMgaNal krvaaqal maata¹iptanao to saava-jinak ejnsal Wara ekza krata, jaLvavaamaaM Aavata Anao]pyaaogamaaM laovaata SaOxaiNak roka^D-Jnaa p`karao Anao sqaanaaonal maahti pUrl paDSaoº drok saava-jinak ejnsal, jao to fl maata¹iptanao tomanaa roka^D-Jnaa inarIxNa Anao samalxaanaa AiQakarnaa]pyaaoga krvaaqal raoktl na haoya, tao maata¹ipta maaTo SaOxaiNak roka^D-Jna

nakla maaTo fl la[Sakoº kao[pNa saava-jinak ejnsal SaOxaiNak roka^D-JmaaMqal maaihtl SaaQavaa ko maoLvavaa maaTo fl la[Sako nahIMº

maata^iptanal ivanaMtlqal roka^D-maaM forfarÁ

jao kao[maata^iptanao evauM laagatuM haoya ko IDEA hozL ekza krayaola, jLvaayaola ko]pyaaogamaaM laovaayaola SaOxaiNak roka^D-J BaUlavaaLa ko KaoTI maaihtl Aapt Co Aqavaa tomanaa baaLknal gauPtt ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana kro Co, tao maata^ipta to maaihtl jaLvanaar saava-jinak ejnsalnao to maaihtlmaaM forfar kravaa khl Sakoº saava-jinak ejnsal maaMgaNal malVanaa vaajbal samayamaaM nakkl krSao ko to maata^iptanal maaMgaNal maujba maaihtlmaaM forfar krSao ko komaoº jao saava-jinak ejnsal maaMgaNal maujba maaihtlmaaM forfar krvaanaao [nakar kro tao to maata^iptanao tonaa [nakarnal jaNa krSao Anao maata^iptanao SaOxaiNak roka^D-maaMnal maaihtl saamao vaaMQao]zavavaanaa tomanaa AiQakarnal jaNa krSaoº SaOxaiNak roka^D-maaMnal maaihtl saamao vaaMQao]zavavaanaa ihyairMganauM kama 34 C.F.R. §99.22 maaM dSaa-vaayaola FERPA p`iEyaaAao maujba calaavavaamaaM AavavauM jao[eº

saava-jinak ejnsal maaMgaNal krvaaqal maata^iptanao SaOxaiNak roka^D-maaMnal maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[balÝ rito tmaara baalknnaa gauPttanaa ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana naqal krtl to inaiScat krvaas maaTo SaOxaiNak roka^D-J saamao vaaMQao]zavavaa maaTo ihyairMganal tk pUrl paDSaoº jao ihyairMganaa pirNaamao saava-jinak ejnsal na@kl kro ko maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[balÝ rito tmaara baalknnaa gauPttanaa ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana krtl Co, tao saava-jinak ejnsal to p`maaNao maaihtlmaaM forfar krSao Anao maata^iptanao to forfarnal laoIKt jaNa krSaoº jao ihyairMganaa pirNaamao saava-jinak ejnsal na@kl kro ko maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[balÝ rito tmaara baalknnaa gauPttanaa ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana krtl naqal, tao to saava-jinak ejnsal maata^iptanao to tomanaa baaLk ivaSao jo roka^D-J jaLvao Co, tomaaM maaihtl ivaSao iTPpNal krtuM ivaQaana Aqavaa to saava-jinak ejnsalnaa inaNa-ya saaqao Saa maaTo AsaMmat Co to karNaao dSaa-vatuM ivaQaana jaoDvaanaa AiQakarnal laoIKt jaNa krSaoº tmaara baalknnaa roka^D-JmaaM maUkayaola kao[pNa ivagatvaar inavaodnaÁ

- saava-jinak ejnsal Wara baalknnaa roka^D-naa Baaga Épo %yaaM sauQal jaLvavaamaaM AavavauM jao[e, jyaAM sauQal to roka^D- Aqavaa tomaaMqal jonaao ivaraoQa qayao Co to Baaga saava-jinak ejnsal Wara jaLvavaamaaM AavaoÂ Anao
- baalknnaa roka^D- Aqavaa tonaa jonaao ivaraoQa qayao Co to Baaganal naklanal maaMgaNal krvaamaaM Aavao tao to vyai>nao to ivagatvaar inavaodna pNa AapvaamaaM AavavauM jao[eº

maaihtlnaa naaSa maaTonai p`iEyaaAaoÁ

jyaaro IDEA hozL ekzl krayaolal, jLvaayaolal ko]pyaaogamaaM laovaatl vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlna tomanaa baalknnao Alal- [nTrvaonSana ko SaOxaiNak saovaaAao pUrl paDvaa maaTo jÉr na haoya, saava-jinak ejnsale maata^iptanao jaNa krvaanal rho Coº AA maaihtlnaa maata^ipta Wara maaMgaNal krvaamaaM Aavao tao naaSa krvaao j jao[eº jao ko baalknnaa naama, sarnaamauM, Toilafaona naMbar, baalknal ga`oDJ, tonal hajrlnaao roka^D-, toNao hajrl Aapl haoya to vagao-, toNao pUraM krola ga`oD strao Anao pUra krola vaYa- ivaSaonal maaihtl kao[pNa samayasalmaa ivanaa jaLval Sakaya Coº

baalkaonaa AiQakaraoÁ

FERPA maaTonaa inayamaao hozL, jyaaro baaLk 18 vaYa-nal]MmarnauM qaaya %yaaro baaLknnaa SaOxaiNak AiQakarao AMgaonaa maata^iptanaa AiQakarao baaLknnao saaoMpa[jaya Co, isavaaya ko baaLknal Axamata tonao rajyanaa kayada hozL Asamaqa- banaavatl haoyaº jao IDEA naa Baaga B hozL maata^iptanaa AiQakarao pu#t vayao baaLknnao hstaMtirt qa[jta haoya, tao SaOxaiNak roka^D-J saMbaMQal AiQakarao pNa baaLknnao hstaMtirt qa[jvaa jao[eº joako, saava-jinak ejnsale IDEA hozL jÉrl haoya toval kao[pNa saUcanaa maata^ipta Anao baaLknnao maaoklaval jao[eº vaQau ivagatvaar maaihtl maaTo "pu#t vayao phaoMcavaaqal maata^iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa" juAaoº

iSast saMbaMQal maaihtlÁ

kao[saava-jinak ejnsal kao[baaLknnaa roka^D-JmaaM to baaLk ivaÉw laovaayaolaa kao[pNa iSastnaaM pgalaamnauM ivaQaana saamaola krl Sako Anao iSast saMbaMQal maaihtl Anya laaokaonao Aapl SakoÂ pNa to kao[pNa Axamata na Qaravata baaLknnaa roka^D-maaM jo hd sauQal iSastnaaM pgalaam ivaSao maaihtl saamaola krvaamaaM Aavao Co

Anao Anya laaokaonao AapvaamaaM Aavao Co %yaaM sauQal jº Aa ivaQaanamaaM baaLko krola evauM kao[pNa vat-na jonaal lalQao iSastnaaM pgalaam laovaa pDyaam tonal ivagatao, jo iSastnaaM pgalaam laovaayaa tonal ivagatao Anao baIÝ kao[pNa eval maaihtl jo baaLknal Anao tonal saaqao saMkLayaola baljaM laaokaonal saurxaa maaTo saMbaw haoya, toval kao[pNa maaihtlnaao samaavaoSa qa[Sakoº jao baaLk ek SaaLamaaMqal baIÝ SaaLamaaM jaya, tao %yaaM maaoklaatl maaihtlmaaM baaLknaa roka^D-JmaaM baaLknaa halanaa IEP nal ivagatao tomaj baaLk saaqao hala Aqavaa Agaa] laovaayaola kao[pNa iSastnaaM pgalaamnal ivagataonaa ivaQaananaao samaavaoSa qavaao j jao[eº

AxamataAaovaaLa baaLkaonauM iSastpalana

inamnailaiKt maaihtl 3qal 21 vaYa-nal]Mmarnaa AxamataAaovaaLa e@sTonDoD IFSP Aqavaa IEP Wara saovaaAao maoLvata baaLkaonao laagau pDo Coº

jao saava-jinak ejnsal tomanaa baaLk ivaÉw iSastnaaM pgalaam lao tao maata'iptanao koTlalk Kasa p`iÉyaaAao Anao saurxaa maoLvavaanaao AiQakar Coº baaLknao ivaVaql- AacaarsaMihtanaa BaMga maaTo kao[pNa SaaLaklya vaYa-maaM 10 idvasaqal vaQau samaya maaTo SaaLaqal dUr krvaamaaM Aavao tao saava-jinak ejnsale baaLknao SaOxaiNak saovaaAao pUrl paDvaanal rhoSaoº

vyaa#yaaAaoÁ

Aa Baaganaa]_oSyaao maaTo inamnailaiKt vyaa#yaaAao laagau pDo CoÁ

- inayaMi~t pdaga-naao Aqa- qaaya Co eval kao[pNa dvaa Aqavaa pdaga- jo knT/aold sabasTinsaJ e@T (21 U.S.C. 812(c)) naa ivaBaaga 202(c) maaM iSaDyaula I, II, III, IV Aqavaa V maaM AaoLKvaamaaM Aavaola haoyaº
- gaorkayadosar dvaanaao Aqa- kao[inayaMi~t pdaga- qaaya Co, pNa tomaaM evaa kao[pdaga-naao samaavaoSa naqal qatao jo kayadosar maoLvavaamaaM Aavyao haoya, Aqavaa kao[laa[sansaQaarl Aaraogya saMBaaL vyaavasaaiyaknaa inarlxNa hozL laovaamaaM Aavatao haoya, IDEA Aqavaa kond/lya kayadanl jaogavaa[Aao hozL kao[balja sa<aaQaarl hozL maoLvayaao Aqavaa laovaatao haoyaº
- hiqayaarnaa Aqa- AhIM yaunaa[Tod sToT\sa kaoDnaa Ta[Tla 18 naa sao@Sana 930 naa p`qama sabasao@Sana (g) naa fkra 2 maaM Apayaola "jaoKmal hiqayaar" Sabdnna Aqa- jovao Coº
- gaMBalr Saarlirk [janaao Aqa- eval Saarlirk [ja qaaya Co jomaaM maR%yau, tlva` Saarlirk pIDa, laaMbaa gaaLanauM Anao doKlU M ivaÉplkrNa, Aqavaa kao[pNa AMga, Avayava ko maanaisak xamata laaMbaa gaaLa maaTo Kao[dovaaya Aqavaa tomaaM ADcaNa Aavao toval Saarlirk [ja (18 U.S.C. 13645(h)(3)).

SaaLanaa kma-caarlinal sa<aaÁ

SaaLanaa kma-caarlAao AxamatavaaLa evaa kao[pNa baaLknao jo Aacaar saMihtanaao BaMga kro, baQaa baaLkao maaTo]pyaaogamaaM laovaatl iSastpalana nalit Anausaar Aacaar saMihtanaa drok BaMga maaTo ek saaqao vaQumaaM vaQau 10 idvasa maaTo SaaLamaaMqal dUr krl Sako, isavaaya ko evauM inaiScat krvaamaaM Aavao ko SaaLamaaMqal dUr kravauM halanaa SaOxaiNak sqaanamaaMqal kao[Anya sqaanamaaM maukavaamaaM pirNamao Co joma koÁ

- kao[vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaaÂ
- Anya vaatavarNaÂ Aqavaa
- bartrfleº

jyaaro dUr krayaanaa ³ek saamaTa 10 idvasa Aqavaa AaoCa' ivaivaQa samayagaaLanaao ek SaaLaklya vaYa-naao sarvaaLao 10 idvasaqal vaQau qa[jaya, %yaaaro baaLknal IFSP Aqavaa IEP Tlma tmaara baaLknao saamaanya AByaasaËmamaaM Baaga laovaa saxama banaavavaa Anao tonaa laxyao p`aPt krva maaTo joTlal saovaaAaonal jÉr pDSao to na@kl krSaoº

kao[AxamatavaaLuM baaLk jo Aacaar saMihtanaao BaMga kro Co tonaa maaTo sqaana badlavauM yaaogya Co ko nahIM to inaiScat krva maaTo SaaLanaa kma-caarlAao drok ikssaamaaM jo Ananya pirisqaitAao Co to QyaanamaaM

IaoSaoº sqaana badlaavaamaaM saLMga 10 qal vaQau idvasao maaTo dUr kravauM Aqavaa kao[Kasa rIto EaoNalbw rIto dUr kravaanaao samaavaoSa qaaya Coº jyaaro iSastnaa pgalaamnaa pirNaamao baaLknauM sqaana badlaaya Co %yaaro saava-jinak ejnsal jo idvasao inaNa-ya kro Co to idvasao sa**Ucanaa** Aapo Co Anao tomaaM kaya-p`Naalal saaqao saMbaMiQat baaMhoQarIaonao dstavao j saamaola haovaa j jao[eº]

laxaNa inaQaa-rNaÁ

Aacaar saMihtanaa BaMganaa pirNaamao sqaana badlavaanaa inaNa-yanaa 10 SaaLa idvasaaonal AMdr maataºipta Anao baaLknal **IFSP** TImao Aqavaa **IEP** TImao baaLknal fa[lamaaMnaa baQal j saMbaw maahtiInal samalxaa j kval jao[e, jomaaM tonaa **IFSP** Aqavaa **IEP**, iSaxakaoe krolaa kao[pNa inarIxNaao Anao maataºiptae pUrl paDolal kao[pNa maahtiInao samaavaoSa qaaya Co, joqal inaiScat krl Sakaya ko jo vat-NaUMk baabato Aa pgalaam laovaa[r(aM Co toÁ

- baaLknal Axamatanaa karNao qa[htl Aqavaa tonao baaLknal Axamata saaqao kao[salQao vaativak saMbaMQa CoÂ Aqavaa
- to baaLknna **IFSP** Aqavaa **IEP** nao AmalamaaM maUkvaamaaM saava-jinak ejnsalna inaYfLtanaum salQauM pirNaama Coº

jao **IEP** TImao inaiScat kro ko]prnaa ivaQaanaaomaMqal kao[pNa ek laagau pDo Co, tao to vat-NaUMknao baaLknal Axamatanaa laxaNa doKavaa triko inaQaa-irt krvaamaaM Aavao Coº

jao to vat-NaUMk baaLknal AxamatanauM dRSyamaana svaÉp htuM tao **IFSP** TImao Aqavaa **IEP** TImao Aa krvauM j jao[eÁ

- jao saava-jinak ejnsale pholaaM ema na kyau-M haoya, tao baaLk maaTo ek kaya-karl vat-NaUMk maUlyaaMkna kravavauM Anao baaLk maaTo ek ibahoivayarla [nTrvaonSana Plaana AmalamaaM maUkvaaoÂ
- jao baaLknnao kao[ibahovayar [nTrvaonSana Plaana haoya, tao tonal samalxaa kval Anao tonal vat-NaUMknao sauQaarvaa maaTo jo kao[forfarao krva jÉri haoya to krvaÂ Anao
- baaLknnao jo sqaanaoqal dUr krvaamaaM AavyauM haoya %yaam paCuM maaoklavauM, isavaaya ko baaLknna ibahoivayarla [nTrvaonSana PlaanaamaM krvaanaa forfarnaa Baaga Épo maataºipta Anao saava-jinak ejnsal tonauM sqaana badlavaa saMmat qaaya, isavaaya ko jyaaro baaLknnao kofl d/vyao, hiqayaaraa ko gaMBalr Saarlirk [ja maaTo vacagaaLanal vaOkilpk yaojnaamaaM KsaoDvaamaaM AavyauM haoyaº

jao to vat-NaUk baaLknal AxamatanauM salQauM p`maaNna na haoya, tao SaaLanaa kma-caarlAao baaLk pr%vao Anya baaLkaonal joma j iSastnaa pgalaam la[Sako, isavaaya ko tonal yaooga SaOxaiNak saovaaAao caalau rhoval jao[eº

inayaui>maaM forfarÁ

jyaaro baaLknnao 10 qal vaQau idvasao maaTo dUr krvaamaaM Aavao Co tonao sqaanamaaM forfar khovaaya Co, pCl tonal vat-NaUMk AxamatanauM doKltuM laxaNa haoya ko na haoya, Aqavaa jyaaro baaLknnao D/gsa, hiqayaaraa Aqavaa gaMBalr Saarlirk [ja maaTo vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaa (**IAES**) maaM maaoklavaamaaM Aavao Co, %yaaro baaLk saamaanya iSaxaNa AByaasaÉmamaaM Baaga laovaamaaM tonao saxama banaavao toval saovaaAao maoLvavaanauM caalau raKo Co, jao ko to juda vaatavarNamaaM haoya Co, Anao to tonaa **IEP**maaM na@kl krayaola laxyao pUra krva trf AagaL vaQal Sako Coº baaLknnao yaooga haoya to maujba kao[kaya-karl vat-NaUMk maUlyaaMkna Anao toNao jo gaorvat-NaUMk krl haoya to sauQaarvaa maaTo ibahoivayar [nTrvaonSana saovaaAao Anao forfarao pNa maLva jao[e joqal to gaorvat-NaUMk frl na qayaº **IEP** TIma yaooga saovaaAao k[Co to inaiScat kro Co Anao to saovaaAao @yaaM pUrl paDvaamaaM AavaSao to sqaana pNa inaiScat kro Coº

vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaaÁ

SaaLanaa kma-caarlAao inamnailaiKt ikssaaAomaam kao[baaLknnao 45 SaaLa idvasao sauQal kao[vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqamaaM KsaoDI Sako Balao tonal vat-NaUMk baaLknal AxamatanauM doKltuM laxaNa haovaanauM na@kl qayauM haoya ko nahIMÁ

- baaLk rajya ko sqaainak saava-jinak ejnsalnaa AiQakarxao~maaM Aavatl SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ÉmamaaM hiqayaar la[nao Aavao Co Aqavaa Qaravao CoÂ

- baaLk rajya ko sqainak saava-jinak ejnsalnaa AiQakarxao~maaM Aavatl SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ÉmamaaM jaNal jao[nao gaorkayadosar dvaaAao Qaravao Co Aqavaa tomanao]pyaaoga kro Co, Aqavaa kao[inayaMi~t pdqa- vaocao Co Aqavaa kao[nao tonao to vaocavaa kho CoÂ Aqavaa
- baaLko rajya ko sqainak saava-jinak ejnsalnaa AiQakarxao~maaM Aavatl SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ÉmamaaM kao[Anya vyai>nao gaMBalr Saarlirk [ja krl haoyaº

iSastnaaM pgalaAM ivaÉw ApllaÁ

jao maata'ipta kao[laxaNa p`dSa-na inaQaa-rNa Aqavaa iSast karNasar kao[ pNa sqaanao maukavaa saMbaMQal kao[ inaNa-ya saaqao AsaMmat haoya, tao maata'ipta Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (**OAH**) Anao saava-jinak ejnsalnao Dyau p`osaosa ihyairMga fa[la krl Sakoº jao saava-jinak ejnsal ema maanatl haoya ko baaLknao hala jo sqaana pr Co %yaam raKvaaqal baaLk Aqavaa balja laaokaonao [ja qa[Sako Co, saava-jinak ejnsal **OAH** Anao maata'iptanao Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krl Sakoº

Aa dstavajnaa "matBaodaonauM inarakrNa" ivaBaagamaaM vaNa-vaolal p`iÉyaaAaonao AnausarInao kao[ eDimainasT/oiTva laa^ jj Dyau p`osaosa ihyairMganauM kama calaavao Coº Aa ihyairMga Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la kyaa-naa 20 SaaLa idvasaaomaaM qaSao Anao ihyairMga pClnaa 10 SaaLa idvasaaomaaM tonao kao[inaYkYa-Aaval jSaoº

iSastnaa pgalaAM saMbaMQal ApllamaaM inaYkYa- inaiScat krl vaKto **ALJ** Aama krl SakoÁ

- baaLknao jo sqaana prqal KsaoDvaamaaM AavyauM htuM tonaa pr paCuM maaoklal SakoÂ Aqavaa
- jao **ALJ** nao laagao ko baaLknao tonaa halanaa sqaanamaaM raKvaaqal baaLk Aqavaa Anya laaokaonao maaTI [ja qa[Sako ema Co, tao baaLknao vaQumaaM vaQau 45 SaaLa idvasaaao maaTo kao[yaaogya vacagaaLanal iSaxaNa vyavasqaamaaM forvavaanaao AadoSa Aapl Sakoº

jyaaro maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa kmPlao[nTnal maaMgaNal kro %yaaro baaLk **ALJ** naao inaNa-ya Aavao %yaam sauQal Aqavaa jo samayagaaLao AapvaamaaM Aavyao haoya %yaam sauQal ³ 45 SaaLa idvasaaqal vaQau nahIM', baomaaMqal jo pholaa Aavao %yaam sauQal, vacagaaLanal iSaxaNa vyavasqaamaaM rho Co, isavaaya ko maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal kao[balÝ baabato saMmat qaayaº

jo baaLk pa~ haovaanauM hju na@kl naqal qayauMÁ

jo baaLkao Kasa iSaxaNa maoLvavaanao pa~ haovaanauM na@kl na qayauM haoya, Anao jomaNao eval vat-NaUMk krl haoya jo kao[inayama Aqavaa Aacaar saMihtanaao BaMga kro Co, tonal pUrI pDayaolal kao[pNa saurxaanaao]pyaaoga krl Sako, jao saava-jinak ejnsal jo vat-NaUMk qa[to qata Agaa]qal jaNatI haoya ko baaLknao kao[Axamata Coº saava-jinak ejnsalnao jaNa haovaanauM gaNaaya Co jao iSastnaaM pgalaAM laovaa pDo toval vat-NaUMk qa[to pholaaMÁ

- maata'iptae saava-jinak ejnsalnaa kao[inarIxak Aqavaa karaobaarl kma-caarlInao Aqavaa baaLknnaa kao[iSaxak AagaL laoIKt Épo tomanal icaMta vya> krl haoya ko tomanaa baaLknao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAaonal jÉr CoÂ
- maata'iptae maUlyaaMknanal maaMgaNal krlÂ Aqavaa
- baaLknnaa iSaxak Aqavaa SaaLanaa Anya kma-caarlAaoe baaLknal Amauk vat-NaUMk ivaSao salQaa Kasa iSaxaNa inayaamak Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa inarIxak kma-caarlAao AagaL kao[Kasa icaMta vya> krl haoyaº

saava-jinak ejnsalnao jaNa haovaanauM gaNaatuM naqal jaoÁ

- maata'iptae saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknauM maUlyaaMkna krvaanal prvaanagal na Aapl haoyaÂ
- maata'iptae saava-jinak ejnsalnao Kasa iSaxaNa saovaaAao pUrI paDvaanal prvaanagal na Aapl haoyaÂ Aqavaa
- baaLknauM maUlyaaMkna krvaamaaM AavyauM haoya Anao evauM inaiScat qayauM haoya ko to **IDEA** hozL AxamatavaaLuM baaLk naqalº

jao iSastnaaM pgalaam laota Agaa] saava-jinak ejnsal na jaNatI haoya ko kao[baaLknao kao[Axamata Co, tao to baaLk ivaÉw iSastnaaM e j pgalaam laovaamaaM Aaval Sako jo kao[Axamata ivanaanaa samaana vat-NaUMk krnaar baaLk ivaÉw laovaamaaM Aavaoº

jao maata¹iptae tomanaa baaLk saamao iSastnaaM pgalaam laovaamaaM Aavao to samayagaaLa drmyaana maUlyaaMknanal maaMgaNal krl haoya, tao maUlyaaMkna JDpqal krvaamaaM AavavauM jao[eº pirNaama AavavaanauM baakl haoya %yaaM sauQal baaLk evaa SaOxaiNak sqaana pr rho Co jo SaaLanaa sa<aavaaLaAaoe na@kl kyau-M haoyaº jao saava-jinak ejnsalnaa maUlyaaMkna Anao maata¹iptae pUrl paDolal maaihtInaa AaQaaro baaLk AxamatavaaLuM baaLk haovaanauM inaQaa-irt qaaya, tao saava-jinak ejnsale Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao Anao AxamatavaaLa baaLkaonao iSastbw krvaabato laagau pDtI kaya-p`Naalal saMbaMQal baaMhoQarlaAao pUrl paDvaanal rhoSaoº

kayadanaao Amala krnaar Anao nyaiiyak sa<aaiQakarlaAonao BalaamaNa Anao tomanaaM pgalaamÁ

IDEA saava-jinak ejnsalAaonao yaaogya sa<aavaaLaAao Anao kayadanaao Amala krnaaraAaonao gaunaanal jaNa krvaaqal raoktuM naqalº nyaiiyak sa<aaiQakarlaAao kao[AxamatavaaLa baaLko krola gaunaaAaonao kond/naa tomaj rajyanaa kayada laagau krvaanal tomanal jvaabadarl inaBaaval Sako Coº kao[pNa gaunaanal jaNa krnaar ejnsale baaLknaa Kasa iSaxaNa Anao iSast saMbaMQal roka^D-Jnal naklaao COMAR 13A.08.02maaM prvaanagal Apayaa maujba yaaogya sa<aavaaLaAaonao pUrl paDvaanal rhoSaoº tomaNao ivaVaqal- ivaSaonaa roka^D- maata¹iptanal saMmait saaqao, Aqavaa nalitmaaM jNaavaayaolaa maata¹iptanal saMmait maoLvavaanal jÉiryatnaa Apvaadao maujba pUraM paDvaanaa rhoSaoº

maata¹ipta Wara ekpxal inaNa-ya la[baaLkaonal jahor Kcao- Kanagal SaaLamaaM inayui>

jao saava-jinak ejnsale maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (**FAPE**)]plabQa kravyauM haoya Anao maata¹iptae tomanaa baaLknao Kanagal SaaLamaaM maUkvaanauM psaMd kyau-M haoya, tao IDEA hozL saava-jinak ejnsale AxamatavaaLa kao[baaLknaa Kanagal SaaLamaaM Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao saiht iSaxaNanaao Kca- caUkvavaao jÉrl naqalº jaoko, saava-jinak ejnsal to baaLknao foDrla inayamaao maujba maata¹ipta Wara Kanagal SaaLamaaM maUkayaola baaLkaomaaM gaNavaanauM rhoSaoº IDEA hozL maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal vaccao FAPE nal]plabQata Anao Aaiqa-k jvaabadarlAao saMbaMQal matBaodao Dyau p`aososa kmPlao[nT p`iÉyaaAaonao AaQalna Coº lpa krl vaQau maaihtl maaTo "matBaodaonauM inarakrNa krvaum" ivaBaaga juAaoº

jao kao[AxamatavaaLa baaLko Agaa] kao[saava-jinak ejnsalna sa<aa hozL Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maoLval haoya, Anao maata¹ipta tomanaa baaLknao saava-jinak ejnsalna saMmait ko BalaamaNa ivanaa kao[Kanagal ip`skUla, eilamaonTrl ko saoknDrl skUlamaaM daKla kraval do, tao jao ALJ Aqavaa Adalatnao ema jaNa qaaya ko saava-jinak ejnsale %yaaM daKla qata pholaaM baaLknao yaaogya rIta Anao samayasar FAPE]plabQa kravyauM na htuM, Anao tonao Kanagal saMsqaamaaM daKla krvaanauM yaaogya htuM, tao kao[ALJ Aqavaa Adalat, saava-jinak ejnsalnao maata¹iptanao to saMsqaamaaM baaLknao daKla krvaanao Kca- Barpa[krva frj paDI Sakoº maata¹ipta triko tmao krola tmaara baaLk maaTonAl vyavasqaa kao[ALJ Aqavaa Adalatnao to saava-jinak ejnsalAao Wara pUra paDvaamaaM Aavata iSaxaNanao laagau pDta rajyanaa maapdMDao pUra na krtI haoya tao pNa yaaogya laagal Sakoº

Kca- Barpa[krvaanal mayaa-daÂ

kao[ALJ Aqavaa Adalat Barpa[krvaamaaM Aavatl rkma GaTaDI Sako Aqavaa tonao [nakar krl Sako jaoÂ

- tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laota pholaaMnal saaOqal Collal IEP Tlma maliTMga jomaaM maata¹iptae hajrl Aapl haoya, maata¹iptae IEP Tlmanao na jNaavyauM haoya ko toAao saava-jinak ejnsal FAPE pUÉM paDvaa maaTo jo sqaana Aapvaanaao p`stava maUkl rhl Co tonao Asvalkar krl r(a Co, jomaaM tomanal icaMtaAao jNaavavaanaao Anao tomanaa baaLknao jahor Kcao- kao[Kanagal SaaLamaaM maUkvaanaa tomanaa [radanaaao samaavaoSa qaaya CoÂ Aqavaa
- tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laovaanaa AaoCamaaM AaoCa dsa ³10' kamakajnaa idvasaao ³evaa kamakajnaa idvasaao saih jo rjanaa idvasao Aavata haoya` pholaaM, maata¹iptae saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknao]zaDI laovaanaa tomanaa [radanal laoiKt Épo jaNa na krl, jomaaM tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaM maUkvaanaa tomanal icaMtaAaonaa samaavaoSa qaaya CoÂ Aqavaa
- jaoo maata¹iptae tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laIQauM tonal pholaaM saava-jinak ejnsale Aagaaotrl laoiKt sa**Ucanaa** Wara maata¹iptanao tmanaa baaLknauM maUlyaaMkna krvaanaa tomanaa [radanal jaNa krl ³jomaaM to maUlyaaMknaa]_oSyanauM yaaogy Anao vajbal ivaQaana pNa saamaola htuMÂ pNa maata¹iptae baaLknao maUlyaaMkna maaTo na maaoklyauMÂ Aqavaa
- jao Adalatl tpasamaaM maata¹iptanaaM kayaa-nao gaorvaajbal gaNavaamaaM Aavyaa haoya^o

]prao> sa**Ucanaa**nal AavaSyaktaAao isavaaya Kca-nal Barpa[Â

- jao maata¹ipta Aa sa**Ucanaa** pUrl paDvaamaaM inaYfL gayaa haoya tao GaTaDvaamaaM ko to caUkvaanaaao [nakar krvaamaaM AavaSao nahIM jaoÂ
  - saava-jinak ejnsale maata¹iptanao saUcanaa Aapta raokyaa,
  - maata¹iptanao]pr vaNa-vaola IDEA jÉiryataao maujbanal laoiKt saUcanaa maLI na htl,
  - saUcanaanal jÉiryataao pUrl krvaaqal baaLknao Saarlirk nauksana qavaanal Sa@yata haoya, Anao
- ALJ Aqavaa Adalatnal ivavaokbuiw maujba Aa sa**Ucanaa** pUrl paDvaamaaM inaYfL gayaa haovaaqal GaTaDvaamaaM ko to caUkvaanaaao [nakar krvaamaaM Aavao nahIM jaoÂ
  - maata¹ipta iSaxat na haoya Anao AMga`oÝmaaM laKI Saka na haoya, Aqavaa
  -]pr jNaavaola sa**Ucanaa**nal jÉiryataao pUrl krvaaqal baaLknao gaMBalr Baavanaa%mak nauksana qavaanal Sa@yata haoya^o

Pau#t vayao maata¹iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa

maorllaonDmaaM koTlalk salimat pirisqaitAaonao baad krta AxamatavaaLa baaLkao pu#t vayanaa qaaya eTlao tomanao maata¹iptanaa AiQakarao salQosalQaa hstaMtirt qata naqal^o

maorllaonDnaa kayada hozL koTlalk salimat pirisqaitAao hozL maata¹iptanao maLta baQaa j AiQakarao AxamatavaaLa baaLknao hstaMtirt qa[jSao^o Aa hstaMtrNa %yaaro qaaya Co jyaaro baaLknal]Mmar 18 vaYa- qa[jaya, jao baaLknao rajyanaa kayada hozL Asamaqa- gaNavaamaaM na AavyauM haoya Anao eval dstavaoÝ naaoMQa]plabQa haoya koÂ

- maata¹ipta]plabQa naqal Aqavaa tomanaa ivaSao kao[maahti naqal, Anao baaLk eval maaMgaNal kro Co ko kao[badlalmaaM maata¹ipta inamaaya tonaa krta maata¹iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa baaLknao krl dovaamaaM AavaoÂ
- Agaa]naa vaYa-maaM saava-jinak ejnsale vaarMvaar p`ya%naao kya- Cta maata<sup>1</sup>iptae baaLk maaTo Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yaao laovaanal p`iÝyaamaaM Baaga naqal laIQaoÂ
- maata¹iptae spYTpNao Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yaao laovaanal p`iÝyaamaaM Baaga laovaanaao [nakar kyaao- CoÂ
- IaaMbaa gaaLaqal haoispTlamaaM ko kao[[nsITTyauSanamaaM daKla qayaa haovaanaa karNao, Aqavaa maata¹iptamaaMqal ek Aqavaa baMnaonal gaMBalr maaMdgal Aqavaa ASai>nna karNao maata¹iptaAo baaLknao AiQakaraonauM hstaMtrNa krva saMmait Aapl haoyaÂ

- tomanaa inayaM~NamaaM na haoya toval ivalaxaNa pirisqaitAaonaa karNao maata¹ipta Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yao laovaanal p`iEyaamaaM Baaga laovaa Axama haoya, Anao maata¹iptae baaLknao AiQakaraonauM hstaMtrNa krvaas aMmait AapI haoyaÂ Aqavaa
- baaLk maata¹iptanaa Garnal bahar rhotuM haoya Anao balÂ kao[saava-jinak ejnsalnaa saMBaaL ko ksTDlmaaM na haoya⁹

jao AxamatavaaLa baaLknnaa maata¹ipta jomanal saaqao baaLk rhotuM haoya, to 18 vaYa-nal]Mmaro baaLknnao AiQakaraonauM hstaMtrNa qavaa maaTo saMmait na Aapo Anao baaLknnao rajyanaa kayada hozL Asamaqa-gaNavaamaaM na AavyauM haoya, %yaaro baMnaomaMqal kao[pNa pxa AiQakarao hstaMtirt qavaa jao[e ko koma to inaiScat krvaas Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako⁹

jao kao[AxamatavaaLa baaLknnaaM kond/lya Anao rajyanaa kayadaAao Anausaar kao[badlalmaaM maukayaolaa maata¹ipta Wara p`itinaiQa%va krvaamaaM AavyauM haoya, tao saava-jinak ejnsal baaLk tomaj tonaa saraogaoT maata¹iptanaa kond/lya Anao rajyanaa kayadaAao Anao inayamaao hozL jÉrl kao[pNa laoiKt sa**Ucanaa** pUrl paDSao⁹ IDEA hozL saraogaoT maata¹iptanaa maLta baQaa j AiQakarao baaLknnao hstaMtirt krvaamaaM AavaSaoÂ jao baaLknnao rajyanaa kayada hozL Asamaqa- gaNavaamaaM na AavyauM haoya Anao baaLk AiQakarao hstaMtirt krvaanal ivanaMtl kro⁹

matBaodaonauM inarakrNa krvaauM

inamnailaiKt p`iEyyaaAao kao[ baaLknnaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa kaya-Ëma Anao saMbaMiQat saovaaAao baabatnaa matBaodaonauM inarakrNa krvaas maaTo maata<sup>1</sup>ipta tomaj saava-jinak ejnsalAaonao ]plabQa p`iEyyaaAaonauM vaNa-na kro Co⁹ Aa ivaklpaomaaM drmyaanaigarI, sToT kmPlao[nT Anao Dyau p`osaosa kmPlao[nTnaao samaavaoSa qaaya Co⁹

drmyaanaigarI Á

drmyaanaigarI ek eval p`iEyyaa Co jonaao]pyaaoga AxamatavaaLa baaLknnaa maata¹ipta Anao baaLknnaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal vaccaonaa matBaodaonaa inarakrNa maaTo qal[Sako⁹

jao kao[IEP Tlma maliTMga drimayaana maata-ipta baaLknnaa IEP Aqavaa baaLknnao pUrl pDatI Kasa iSaxaNa saovaa saaqao AsaMmat haoyaÊ tao IEP Tlma maata-iptanao saadI BaaYaamaaM Aa pU\$M paDSao:

- maata-iptanaa drmyaanaigarInal maaMgaNal krvaanaa AiQakarnal laoiKt Anao maaOikK samajUi;
- ek faona naMbar saihtnal saMpk- maahtiIÊ jonaao]pyaaoga maata-iptanaa drmyaanaigarInal p`iEyyaa ivaaSao vaQau maahtiI maoLvavaa maaTo krl Sako;Anao
-]plabQa maft kanaUnal salaah Anao to ivastarmaaM maLI Sako toval balÂ maft Aqavaa AaoCl Kcaa-L kanaUnal Anao Anya saovaaAao.

maata-ipta drmyaanaigarI ivaSaonal maahtiInauM tomanal maatRBaaYaamaaM BaaYaaMtr krvaanal maaMgaNal krl Sako. jao maata-iptanal maatRBaaYaa sqaanalya SaaLa p`NaalInaa ivaVaqal-Aaonaa ek Tka (1%) qal vaQau baaolata haoyaÊ tao skUlanaa jvaabadar kma-caarle maata-iptanao maaMgaNal krayaanaa 30 idvasanal AMdr BaaYaaMtr krayaola dstavaojo pUrao paDvaanaao rhoSao.

Asarkark drmyaanaigarI kaOSalyaaonal laayakat Qaravata Anao tomaaM talalma pamaolaa haoya evaa Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (**OAH**) naa kao[kma-caarl drmyaanaigarInal kamagalI saMBaaLo Co⁹ **OAH** Wara psaMd krayaola vyai>nao AMgat ko vyavasaaiyak ihtaonaa ivaraoQa na haoya⁹

- drmyaanaigarI maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal baMnao maaTo maft haoya Co, jomaam drmyaanaigarInao p`ao^saihi krvaas maaTo maata¹ipta saqaonal maliTMganaao Kca- pNa Aaval jaya Co⁹
- drmyaanaigarI maaTonI maaMgaNal baaLknnaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal tomaj **OAH** nao krvaamaaM Aavao Co⁹ maata¹iptanao drmyaanaigarI maaTonI maaMgaNal fa[la krvaamaaM madd krvaas maaTo saava-jinak ejnsal pasao tomaj MSDE nal vaobasaa[T

www.marylandpublicschools.org pr ek fa^ma-]plabQa Co⁹ vaQau sahaya maaTo saava-jinak

ejnsalnal Kasa iSaxaNa kcaorl Aqavaa **MSDE** iDivajna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaJnaao saMpk- saaQaoÂ 410-767-7770.

- drmyaanaigarl samayao maata^ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal saaqao tomanaa vaklla hao[Sako jomanal toAao salaah la[Sako^
- drmyaanaigarlnauM sa~ saamaanya rIti laoiKt maaMgaNal maLyaanaa 20 idvasanal AMdr maata^ipta tomaj saava-jinak ejnsalnao AnaukUL haoya evaa sqaLo yaaajoSao^
- drmyaanaigarl maaTonal maulaakatao baMQabaarNao qatl p`iËyaAao Co^ drmyaanaigarl drmyaana qatl cacaa-Aao gauPt haoval jao[e Anao tonao %yaar pCInaa kao[ pNa Dyau p`osaosa ihyairMga ko dlvaanal kamaigarlmaaM puravaa trlk vaapri Sakaya nahIM^ drmyaanaigarlnal SaÉAat qaaya to pholaaM maata^ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao gauPttanaa saaogaMdnaamaa pr sahl krvaanauM khovaamaaM Aaval Sako^
- drmyaanaigarlql baMnao pxao vaccao saQaayaolal kao[pNa sahmaitnao laoiKt karmaaM maukaval jao[jo eval kao[pNa rajyanal Adalat, jonal pasao Aa p`karnaa kosaaonal saunaavaNal krvaanaaao AiQakar haoya Aqavaa kao[foDrIa iDisT/@T kaoT-maaM laagau kraval Sakaya^
- kao[saava-jinak ejnsal drmyaanaigarlnao]pyaaoga maata^iptanaa tomanal Dyau p`osaosa kmPlao[nT pr saunaavaNal qavaanaa AiQakarnao ivalaMbamaaM naaMKvaa ko tonao naakbaUla krva maaTo krl Sako nahIM^

drmyaanaigarlnao p`ao%saahna Aapvaa maaTo maliTMgaÁ

saava-jinak ejnsal jo maata^ipta drmyaanaigarlnal p`iËyaanaao ]pyaaoga na krvaanauM na@kl kro tomanao maata^iptanao AnaukUL haoya evaa samaya Anao sqaLo maLnao tomanao drmyaanaigarlnal p`iËyaanaa fayada samajavavaa Anao maata^iptanao to p`iËyaanaao ]pyaaoga krva maaTo p`stava maUkl Sako^

sToT kmPlao[nT Anao Dyau p`osaosa kmPlao[nT vaccaonao tfavatÁ

drmyaanaigarl]praMt maata^iptanao saava-jinak ejnsal saaqona matBaodaonaa inarakrNa maaTo sToT kmPlao[nT p`iËyaAao Aqavaa Dyau p`osaosa kmPlao[nT p`iËyaanaao ]pyaaoga krvaanaaao AiQakar Co^ Aa ivaklpaonaa inayamaao Anao p`iËyaAao juda haoya Co^

IDEA inayamaomaM sToT kmPlao[nT\sa Anao Dyau p`osaosa kmPlao[nT\sa maaTo judl ^judl p`iËyaAao haoya Co^ nalcao samajavavaamaM AavyauM Co ema, kao[pNa vyai> ko saMsqaa kao[pNa saava-jinak ejnsal Wara kao[pNa IDEA jÉiryatnaa]llaMGananaao Aaxaop krtl sToT kmPlao[nT naaoMQaaval Sako^ AxamatavaaLa kao[pNa baaLknal AaOLK, maUlyaaMkna, Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqaana, Aqavaa baaLknao maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) pUÉM paDvaa saMbaMQal kao[pNa baabato maa~ kao[maata^ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal j Dyau p`osaosa kmPlao[nT naaoMQaaval Sako^

MSDE naa kma-caarlAaoe saamaanya rIti kao[sToT kmPlao[nTnauM 60 kolaonDr idvasamaaM inarakrNa krvaum jao[e isavaaya ko samayasalmaanao yaaogya rIti laMbaavaa[haoya^ kao[**ALJ** e Dyau p`osaosa kmPlao[nT saaMBaLval jao[e ^jao inarakrNa maliTMga Aqavaa drmyaanaigarlql tonauM inarakrNa na Aavao' Anao inarakrNanaa samayagaaLanaa AMt pCInaa 45 kolaonDr idvasaaomaM laoiKt inaNa-ya Aapvaa jao[e isavaaya ko **ALJ** maata^iptanal maaMgaNalqal ko saava-jinak ejnsalnao maaMgaNalqal samayasalmaanao kao[Kasa AvaiQa maaTo laMbaavao^

Aa ivaklpaonal ÉproKa Anao sarKamaNal maaTo Aa drtavaoj saaqonaum balDaNa juAao^

sToT kmPlao[nTÁ

vyai>Aao Anao saMsqaaAaonao maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana (**MSDE**) saaqao sToT kmPlao[nT naaoMQaavavaanaaao AiQakar Co^ rajya tpasa krl Sako to maaTo laoiKt firyaad **IDEA** naa inayamaao hozLnaa koTlaak Kasa maapdMDao pUra krtl haoval j jao[e^

jao kao[vyai> ko saMsqaaanao laagatuM haoya ko kao[saava-jinak ejnsale kao[Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNaNal jÉiryat saMbaMQal kond/naa ko rajyanaa kayadanauM]llaMGana kyau-M Co, Aqavaa kao[saava-jinak ejnsale kao[Dyau p`osaosa ihyairMganaa inaNa-yanaao Amala naqal kyaao-, tao sToT kmPlao[nT krl Sakaya^ firyaad

MSDE maaM naaoMQaaval jao[e Anao to Aamanao saMbaaoQaval jao[e Assistant State Superintendent, Division of Special Education/Early Intervention Services, MSDE, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201. jo vyai> ko saMsqaa MSDE AagaL sToT kmPlao[nT naaoMQaavao toNao e j samayao firyAADnal ek nakla saava-jinak saMsqaanao pNa maaoklaval jao[Saoº firyad naaoMQaavavaamaaM madd krva maaTo ivagatvaar p`iEyyaaAao Anao ek fa^ma- MSDE nal vaobasaa[T www.marylandpublicschools.org Aqavaa iDivajanal kmPlao[nT [navaoisTgaoSana enD Dyau p`aososa ba`aMcanao 410-767-7770 pr faona krvaqal maoLval Sakaya Coº

sToT kmPlao[nTmaaM Aa baQauM saamaola haovauM j jao[e

- saava-jinak ejnsale kao[kond/ly a ko rajyanaa kayada ko inayamanal jÉiryataonauM]llaMGana kyau-M Co evauM ivaQaanaÂ
- Aa ivaQaana jonal pr AaQaairt haoya to hklktaoÂ
- sToT kmPlao[nT krnaar vyai>nal sahl Anao vyai>ÀsaMsqaanal saMpk- maahtiÂ Anao
- jao sToT kmPlao[nT kao[Kasa vyai>nna saMdBa-maaM kao[ ]llaMGananaao Aaxaop krtl haoya, taoÂ
  - baaLknauM naama Anao GarnaUM sarnaamauMÂ
  - baaLk jo SaaLamaaM BaNatuM haoya tonauM naamaÂ
  - baoGar baaLk ko yauvaananaa ikssaamaaM baaLknal]plabQa saMpk- maahti Anao baaLk jo SaaLamaaM BaNatuM haoya tonauM naamaÂ
  - baaLknal tkalf saaqao saMkLayaolal hklktao saaqao baaLknal tkalfnaa p`karnauM vaNa-naÂ Anao
  - sToT kmPlao[nT naaoMQaavatl vaKto naaoMQaavanaarnao tkalfnaa joiTlal jaNa haoya %yaaM sauQal tkalfnaaM p`staivat inarakrNaº

sToT kmPlao[nTmaaM evaa j]llaMGananaao Aaxaop qa[Sako jo rajyanao firyad maLvaanaa ek vaYa-qal vaQau samaya Agaa] na qayauM haovauM jao[eº MSDE e tomanao maLolal maahti sToT kmPlao[nT maLvaanaa 60 kolaonDr idvasaaonal AMdr jahor krval jao[e Anao to 60 idvasanal samayasalmaa laMbaaval Sako jaoÂ

- kao[Kasa firyad baabato AsaaQaarNa pirisqait Aist%vamaaM haoyaÂ Aqavaa
- tomaaM saMkLayaolaa maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal svaOicCk rito drmyaanaigarl Aqavaa matBaodnaa inarakrNanaa vaOkilpk rstaAaonao p`yaaoga krva maaTo samaya laMbaavavaanauM na@kl kroº

MSDE AaoCamaaM AaoCuM Aa tao krSao jÁ

- jao to krvaanauM jÉrl haovaanauM inaQaa-irt qaaya tao svatM~ Aaona saa[T tpasaÂ
- firyadInao sToT kmPlao[nTmaaM krayaola Aaxaopao ivaSao maaOikk Aqavaa laoiKt svaÉpo vaQaaranal maahti rjU krvaanal tk AapvalÂ
- baQal saMbaw maahtiInao samalxaa krval Anao svatM~pNa inaiScat krvaum ko kao[saava-jinak ejnsale kond/ly Anao rajyanaa kayadaAaonal jÉiryataonauM]llaMGana kyau-M Co ko komaÂ Anao
- firyadI tomaj saava-jinak ejnsalnao paotanaao laoiKt inaNa-ya Aapvaao jo firyadmaaMnnaa drok Aaxaopnaao jvaaba Aapo Co Anao jaNavaa maLolal hklktao Anao tonaa prqal kZayaolaa inaYkYaa- Qaravao Coº

inaNa-yamaaM AMitma inaNa-ya laovaanaa karNao Anao jÉr haoya tao AMitma inaNa-yanaa Asarkark Amala maaTonal p`iEyyaaAao, jomaaM Toiknakla sahayanal p`vaRi<aAao, maM~NaaAao Anao Anaupalana maoLvavaa sauQaark kayaa-nao samaavaoSa qaya Co, pNa saamaola hSaoº jao MSDE inaiScat kro ko kao[saava-jinak ejnsal yaaogya saovaaAao pUrl paDvaamaaM inaYfl ga[Co, tao AMitma laoiKt inaNa-ya kao[saava-jinak ejnsale koval rito baaLknal jÉiryataao maaTo yaaogya eval saovaaAao Aapvaanaao [nakar sauQaervaao, Anao BaivaYyamaaM AxamatavaaLa baQaa baaLkao maaTo yaaogya saovaaAao pUrl paDval to dSaa-vaSaoº

sToT kmPlao[nTnauM inarakrNa krvaumÁ

matBaodaonaa inarakrNa maaTo drmyaanaigarl Anao balÝ AaoCI AaOpcaairk pwitAao]plabQa hao[Sako Anao tomanao p`ao%saahna AapvaamaM Aavao Coº joa baMnao pxao tomanal firyadnauM inarakrNa laaval do, tao kond/ sarkarnaa inayamaao hozL MSDE e tpasa krvaanal jÉr naqalº

Dyau p`osaosa ihyairMganaao ivaYaya haoya toval sToT kmPlao[nTnauM inarakrNa krvaumÁ

jao MSDE nao kao[eval sToT kmPlao[nT maLo Co jo kao[Dyau p`osaosa ihyairMganaao pNa Baaga haoya, Aqavaa sToT kmPlao[nTmaMa ekqal vaQaaro baabatao haoya jomaaMqal ek Aqavaa eqal vaQau kao[ ihyairMganaao Baaga haoya, tao MSDEe sToT kmPlao[nTnaa Dyau p`osaosa ihyairMgamaaM jona pr kaya-vaahl qa[rhl haoya to Baaganao to Dyau p`osaosa ihyairMga pUÉM qaaya %yaaM sauQal baaju pr maUkl dovaa jao[eº jaoko, sToT kmPlao[nTmaaMnaao evaao kao[ pNa mau\_ao jo Dyau p`osaosa ihyairMganaao Baaga na haoya, tonauM]pr vaNa-vaola samayasalmaamaaM]pr dSaa-vaola p`iEyyaaAao vaDo inarakrNa krvaamaaM AavavauM jao[eº jao sToT kmPlao[nTmaaM kao[ evaao mau\_ao ]zavavamaaM AavyaaM haoya jona pr Agaa] to j pxaonao saamaola krta Dyau p`osaosa ihyairMgamaaM inaNa-ya qa[gayaaM haoya, tao ihyairMganaao inaNa-ya laagau pDSao Anao MSDE firyadInao Aa baabatnal jaNa krSaoº

Dyau p`osaosa kmPlao[nTÁ

kao[baaLknal AaoLK, maUlyaaMkna, Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqaana, Aqavaa baaLknao maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) pUÉM paDvaa saMbaMiQat kao[pNa mau_a ivaSao maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krl Sakoº

Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM evaa]llaMGananal firyad qaval jao[e jo maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao jonaao Aaxaop krvaamaaM AavyaaM Co Anao jona AaQaaro firyad krvaamaaM Aaval Co to kaya- qayaanal Kbar pDvaanaa vaQaumaM vaQau bao vaYa- Agaa] banyauM haoyaº

Aa samayasalmaa evaa ikssaamaaM laagau pDtI naqal jomaaM maata¹ipta samayasalmaanal AMdr eTlaa maaTo Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la na krl Sa@yaa karNako saava-jinak ejnsale Kasa krlnao KaoTI rjUAat krl ko tomaNao Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM AaoLKayaola mau_anauM inarakrNa krl naaM#yau Co, Aqavaa saava-jinak ejnsale IDEA hozL jo maaihtl Aapval friyaat htl to maaihtl maata¹iptanao Aapl nahIMº

ek Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krva maaTo maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal ºAqavaa maata¹iptanaa vaklla Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa vaklla' e saamaa pxa tomaj OAH nao Dyau p`osaosa kmPlao[nT Aapvaanal rhoSaoº kmPlao[nTmaaM nalcao dSaa-vaola baQal j maaihtl haoval jao[e Anao to gauPt rKaval jao[eº

maata¹iptanao Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krvaamaaM madd krva maaTo jyaaMqal Alal- [nTrvaonSana saiva-isaj pUrl paDvaamaaM Aavao Co to saava-jinak ejnsal pasao, jyaaM baaLk BaNao Co to SaaLamaaM Anao MSDE nal vaobasaa[T www.marylandpublicschools.org pr drmyaanaigarlnal maaMgaNal Anao Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa^ma-]plabQa Coº vaQau sahayata maaTo saava-jinak ejnsalnal Alal- [nTrvaonSana Aa^ifsa, spoSyala ejyaukoSana Aa^ifsa Aqavaa (410) 767-7770 pr MSDE iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD Alal- [nTrvaonSana saiva-isajnaao saMpk- saaQaoº

Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM saamaola ivaYayavastuÁ

Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM Aa baQauM saamaola haovauM j jao[eÁ

- baaLknauM naamaÂ
- baaLknaa GarnauM sarnaamauM ºAqavaa baoGar baaLk maaTo]plabQa saMpk- maaihtl'Â
- baaLk jomaaM BaNatuM haoya to SaaLanauM naamaÂ
- baaLknaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsalnauM naama ºeTlao ko sqaainak SaaLa p`Naalal'Â
- p`staivat Aqavaa [nakar krvaamaaM Aavaola SaÉAat Aqavaa pirvat-na saMbaMQal baaLknal tkalfnauM vaNa- na, jomaaM tkalf saMbaMQal hklktao saamaola haoya, Anao

- kmPlao[nT naaoMQaavavaanaa samayao naaoMQaavanaarnao tklalfnal joTlal jaNa haoya %yaaM sauQal Anao]plabQa haoya %yaaM sauQal tklalfnauM p`staivat inarakrNa⁹

jyaAM sauQal maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal ³Aqavaa maata¹iptanaa vaklla Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa vaklla' Aa baQal maahtiInaao samaavaoSa krtl Dyau p`osaosa kmPlao[nT na naaoMQaavao %yaaM sauQal maata<sup>1</sup>ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa ihyairMga maoLval Sako nahIM⁹

Dyau p`osaosa kmPlao[nTnao p`itBaavaÂ

jyaaro kao[pxa Dyau p`osaosa kmPlao[nT naaoMQaavao, %yaaro baaLknaa Alal- [nTrvaonSana Anao iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal Aa krSaoÂ

- maata¹iptanao]plabQa maft Aqavaa AaoCa Kca-nal kayadaklya Anao Anya saMbaw saovaaAao ivaSao jaNa krSaoÂ
- maata¹iptanao kaya-p`Naalal saMbaMiQat baaMhoQarlAonaa dstavaojnal nakla pUrl paDSaoÂ Anao
- maata¹iptanao drmyanaigarInal]plabQata ivaSao jNaavaSao⁹

jao saava-jinak ejnsale maata¹iptanao maata¹iptaAo Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM ]zavaolaa mau\_aAonal Aagaaotrl laoiKt saUcanaa na maaoklal haoya, tao saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa kmPlao[nT maLvaanaa 10 idvasanal AMdr maata¹iptanao ek jvaaba maaoklaSao jomaaM Aa ivagatao hSaoÂ

- saava-jinak ejnsal Saa maaTo kao[pgalaum ³pgalaam' laovaanaao p`stava maUko Co Aqavaa [nakar kro Co tonal spYTtaÂ
- saava-jinak ejnsale jo Anya ivaklpao ivaSao ivacaayau-M haoya tonal ivagatao Anao Aa ivaklpao Saa maaTo svalkarvaamaaM na Aavyaa tonaa karNaaoÂ
- AxamatavaaaLa baaLknaa maata¹iptanao Aa Baaganal kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarlAao hozL saurxxa p`aPt Co to jNaavatuM ivaQaana, Anao, jao Aa saUcanaa maUlyaaMkna maaTonAl SaÉAatnal BalaamaNa na haoya tao kaya-p`Naalal saMbaMiQat baaMhoQarlAonal nakla koval rito maoLval Sakaya tonal maahtiÂ Anao
- IDEA nal jaogavaa[Aao samajvaamaaM madd maaTo maata¹ipta jomanaao saMpk- saaQal Sako tovaa s~aotao ivaSaonal maahti⁹

Aa jvaaba saava-jinak ejnsalnao jyaAM yaaogya haoya %yaaM maata¹iptanal Dyau p`osaosa kmPlao[nT ApUrl htl toma jahor krvaaqal raoktuM naqal⁹

kao[Dyau p`osaosa kmPlao[nTnaa saamaa pxao <sup>3</sup>maata<sup>1</sup>ipta Aqavaa saava-jinak ejnsale' firyaadInao Dyau p`osaosa kmPlao[nT maLvaanaa 10 kolaonDr idvasaonal AMdr Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaMnaa mau_aAonal jvaaba maaoklavaao jao[e⁹

saUcanaanal pyaa-PttaÂ

isavaaya ko kmPlao[nT maoLvanaar pxa OAHnao Anao saamaa pxanao to maoLvavaanaa 15 idvasanal AMdr jaNa kro ko maoLvanaar pxa maanao Co ko Dyau p`osaosa kmPlao[nT saamaga`l saMbaMQal jÉiryataao pUrl krtl naqal, Dyau p`osaosa kmPlao[nTnao pUrl maanavaamaaM Aavao Co<sup>9</sup>]Napnal saUcanaa maoLvavaanaa paMca (5) idvasanal AMdr OAH inaiScat krSao ko Dyau p`osaosa kmPlao[nT saamaga`lnal jÉiryataao pUrl kro Co ko koma Anao trt j baMnao pxaanao tonal laoiKt jaNa krSao⁹

kao[pxa tonal Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM tao j forfar krl Sako jao baljao pxa toma krvaanal laoiKt saMmait Aapo Anao tonao nalcao jNaavyaa maujba inarakrNa maliTMga Wara tklalfaonauM inarakrNa krvaanal tk AapvaamaaM AavaoÂ Aqavaa Dyau p`osaosa ihyairMga qaaya tonaa maaodamaaM maaoda paMca (5) idvasa pholaaM OAH toma krvaanal prvaanagal Aapo⁹ forfar krayaola Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krvaamaaM Aavao %yaarqal inarakrNa maliTMga Anao Dyau p`osaosa ihyairMga maaTonAl samayasalmaa frlqal SaÉ qaaya Co⁹

kaya-vaahl drmyaana baaLknal isqaitÁ

kao[pNa vahlvati ko kayadaklya kaya-vaahl ³isavaaya ko jomanaao]llaoK iSast ivaBaagamaaM qayaa haoya' baakl haoya to drmyaana, isavaaya ko maata¹ipta Anao ejnsal baiÝ kao[baabato saMmat qaaya, baaLk tonaa halanaa Alal-[nTrvaonSana Aqavaa SaOxaiNak sqaana pr rhovauM jao[eº jao kaya-vaahlmaaM saava-jinak SaaLamaaM p`vaoSa maaTonal p`arMiBak ArÝnaao samaavaoSa qatao haoya, tao baaLknal baQal kaya-vaahlAao pURL qaaya %yaaM sauQal maata¹iptanal saMmait saaqao saava-jinak kaya-ÉmamaaM maUkvaamaaM AavavauM jao[eº jao **ALJ** naao inaNa-ya maata¹iptanal maaMgaNal ko Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqaanamaaM forfar yaaogya Co, tao jyaaM sauQal %yaaM pCnal Apllaao pr kaya-vaahl baakl haoya %yaaM sauQal to sqaana baaLknauM halanauM sqaana banal jaya Coº

inarakrNanal p`iÉyaaÁ

kao[maata¹iptanal Dyau p`osaosa kmPlao[nT maoLvavaanaa 15 idvasanal AMdr, Anao Dyau p`osaosa ihyairMga SaÉ qaaya e pholaaM, saava-jinak ejnsale maata¹ipta tomaj [inDivajyauAlaa[JD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) TIma Aqavaa [inDvajyauAlaa[JD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) TImanaa saMbaw saBya Aqavaa saByaa saaqao maulakat yaaojval jao[e joAaonao maata¹iptanal Dyau p`osaosa kmPlao[nTmaaM rjU krvaamaaM Aavaolaa mau_aAaonauM Kasa &ana haoyaº Aa maliTMgamaaM Aa haovauM j jao[eÁ

- saava-jinak ejnsalnaa ek evaa p`itinaiQa saamaola haovaa jao[e jomanal pasao saava-jinak ejnsal vatI inaNa-ya laovaanal sa<aa haoyaÂ Anao
- tomaaM saava-jinak ejnslnauM p`itinaiQa%va krta vakllanaao samaavaoSa na qa[Sako, isavaaya ko maata¹ipta kao[vakllanao laavaoº

maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal maliTMgamaaM hajrl Aapvaa maaTo IFSP Aqavaa IEP TImanaa yaaogya saByaa na@kl kro Coº

Aa maliTMganaao]_oSya maata¹ipta Dyau p`osaosa kmPlao[nT Anao jo hkIktaonaa AaQaaro Aa kmPlao[nT krvaamaaM Aaval Co tonal caca- krl Sako evaa haoya Co, joqal saava-jinak ejnslnao matBaodnauM inarakrNa krvaanal tk maLoº

inarakrNa maaTonal maliTMga jÉrl naqal jaoÁ

- maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKt Épo to maliTMga rd krva saMmat qaayaÂ
- maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarlnao p`yaaoga krl jaovaa saMmat qaayaÂ Aqavaa
- saava-jinak ejnsale Dyau p`osaosa kmPlao[nT SaÉ krl haoyaº

jao saava-jinak ejnsale kmPlao[nT maLvaanaa 30 kolaonDr idvasanal AMdr ³inarakrNanaao samayagaaLa' maata¹iptanao saMtayoYa qaaya e rlto Dyau p`osaosa kmPlao[nTnauM inarakrNa na kyau-M haoya, tao Dyau p`osaosa ihyairMga qa[Sakoº

AMitma inaNa-ya Aapvaanal 45 kolaonDr idvasanal samayasalmaa 30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaao samayagaaLao pUrao qaaya Co, isavaaya ko "30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaa samayagaaLamaaM forfarao" Aqavaa "JDpl samayasalmaaAao" ivaBaagamaaM vaNa-vaola inamnailaiKt pirisqaitAaomaaMqal kao[ek laagau pDtI haoyaº

30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaa samayagaaLamaaM forfaraoÁ

isavaaya ko jyaa maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal inarakrNanal p`iÉyaa laMbaavavaa, inarakrNanal p`iÉyaa rd krva ko drmyaanaigarlnao]pyaaoga krva saMmat qaaya haoya, tao maata¹iptanal inarakrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM inaYfLta maliTMga na qaaya %yaaM sauQal inarakrNa p`iÉyaanal Anao Dyau p`osaosa ihyairMganal samayasalmaaAaonao ivalaMbamaaM naaMKsaoº

jao pUrta p`ya%naao kyaa- pCl Anao Aa p`ya%naaonal dstavaoÝ naaoMQa ra#yaa pCl saava-jinak ejnsal inarakrNa maliTMgamaaM maata¹iptanal sahBaaigata na maoLval Sako, tao 30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaao samayagaaLao pUrao qayao saava-jinak ejnsal **ALJ** nao Dyau p`osaosa kmPlao[nTnao kaZI naaKvaa ivanaMtl krl

Sako^o saava-jinak ejnsalnal dstavao^Y naaoMQaaomaM kao[prspr saMmaitvaaLa samaya Anao sqaLnal vyavasqaa krvaanaa inamnailaiKt p`ya%naaonal naaoMQa haoval jao[eÁ

- krolaa Aqavaa p`ya%na krolaa faona ka^lsanaa ivagatvaar roka^D-J Anao Aa ka^lsanaa pirNaamaaoÂ
- maata¹iptanao maaoklaayaola p~ao Anao tomanaa trfqal maLolaa jvaabaaonal naklaoÂ Anao
- maata¹iptanaa Gar Aqavaa kamanaa sqaLnal maulaakatnaa ivagatvaar roka^D-J Anao Aa maulaakataonaa pirNaamaao^o

jao saava-jinak ejnsal maata¹iptanal Dyau p`aososa kmPlao[nT maoLvavaanaa 15 kolaonDr idvasanal AMdr, inarakrNa maliTMga na yaaajo Aqavaa inarakrNa maliTMgamaaM Baaga na lao, tao maata¹ipta eval maaMgaNal krl Sako ko ihyairMga SaÉ qaaya Anao inaNa-ya 45 kolaonDr idvasanal AMdr Aapl dovaamaaM Aavao^o

jao maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKtÉpo inarakrNa maliTMga rd krvaah maaTo saMmat qa[jaya, tao Dyau p`aososa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalmaa balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

drmyaanagarl Aqavaa inarakrNa maliTMganal SaÉAat pCl Anao 30 kolaonDr idvasanaao inarakrNa samayagaaLao pUrao qata pholaam ja maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKtÉpo sahmat qaaya ko kao[sahmait saMBava naqal, tao Dyau p`aososa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalmaa balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

jao saava-jinak ejnsal maata¹ipta drmyaanagarlnao p`yaaoga krvaah sahmat qaaya, tao 30 kolaonDr idvasanaa inarakrNa samayagaaLanaa AMto baMnao pxaao laoiKtÉpo sahmait saQaaya %yaM sauQal drmyaanagarlnal p`iÉyaa caalau raKvaa saMmat qa[Sako^o jaoko, ja maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal drmyaanagarlnal p`iÉyaamaaMqal Ksal jaya, tao Dyau p`aososa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalmaa balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

inarakrNa na@kl qayaanaao krarÂ

jao inarakrNa maliTMgamaaM matBaodnauM kao[inarakrNa na@kl qa[jaya, tao maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsale ek kayadaklya rlto baMQanakta- krap krvaao pDo joÁ

- maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsalnaa p`itinaiQa jo saava-jinak ejnsalnao krap paLvaa frj paDI Sako tomaNao sahl krolao haoya, Anao
- jo kao[pNa samaqa- AiQakarxao~ Qaravatl rajyanal Adalat ³eval rajyanal Adalat jonaao Aa p`karnaa kosa calaavavaanal sa<aa haoya'' Aqavaa kond/lya iDisT/@T kaoT-maaM laagau krl Sakaya^o

jao maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal inarakrNa maliTMganaa pirNaamao kao[krap kro, tao baomaaMqal kao[pNa pxa ~Na (3) kaya-idvasaonal AMdr e krarnaao rd krl Sako^o

Dyau p`aososa ihyairMgaÂ

Dyau p`aososa kmPlao[nT naaoMQaavatl vaKto matBaodmaaM saamaola maata<sup>1</sup>ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao ek inaYpxa Dyau p`aososa ihyairMga maoLvavaanal tk maLo Co^o

eDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ):

- Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsanaa kma-caarl haoya CoÂ
- evaa kao[Kanagal ko vyaavasaaiyak rsa nahIM Qaravata haoya jonaao ihyairMganal inaYpxata saaqao ivaraoQa qaayaÂ
- &anal haoya Co Anao IDEA nal jaogavaa[Aao, IDEA saMbaMQal kond/ Anao rajyanaa inayamaao Anao IDEA naa kayadaklya Aqa-GaTnaao samajo CoÂ Anao
- ihyaisMga calaavavaa maaTonauM tomaj maanya kayadaklya isawaMtao saaqao sausaMgat caukada Aapvaa maaTonauM &ana Anao kaOSalya Qaravao Co^o

Dyau p`aososa kmPlao[nTnaoM ivaYaya vastuÁ

Dyau p`aososa kmPlao[nT naaoMQaavanaa pxa ³maata¹ipta ko saava-jinak ejnsal' isavaaya ko Anya pxa tonaa maaTo saMmat qaaya, Dyau p`aososa ihyairMgamaaM evaa kao[mau_a na]zaval Sako jonaao Dyau p`aososa kmPlao[nTmaaM]llaOK na qayaao haoyaº

saunaavaNalnaa AiQakaraoÁ

Dyau p`aososa ihyairMga ³jomaaM IDEA nal iSast saMbaMQal p`iEyyaaAao ivaSaonauM ihyairMga saamaola Co' maaM kao[pNa pxanao Aa krvaanaa AiQakarao CoÁ

- Dyau p`aososa ihyairMgamaaM paotanauM p`itinaiQa%va krvauM Aqavaa rajya sarkarna AaiT-kla §9-1607.1 enaaToToD kaoD Aa^f maorllaonD Anvayao kao[vaklla pasao paotanauM p`itinaiQa%va kravavauMÂ
- kao[vaklla Aqavaa AxamataAaovaLa baaLkaonal samasyaaAao saMbaMQal Kasa &ana Aqavaa talalma Qaravatl vyai>nao saaqao laaval Aqavaa tonal salaah maoLvavalÂ
- puravaa rjU krva Anao saaxalAaonao friyaat hajr raKI Sakva, tomanao savaalaao krva Anao tomanal]laT'tpsa krvalÂ
- evaa kao[pNa puravaanao ihyairMgamaaM rjU kratao raokvaao jonaao ivaSao to pxanao ihyairMganaa AaoCamaaM AaoCa 5 kaya-idvasa pholaaM jaNa krvaamaaM na Aaval haoyaÂ
- ihyairMganaao laoiKt, Aqavaa, maata¹ipta [cCo tao [lao@T/aoinak svaÉpmaaM SabdSaÁ roka^D-maoLvavaaoÂ Anao
- jaNavaa maLolal hklktao Anao caukadaAaonao laoiKt, Aqavaa, maata¹ipta [cCo tao [lao@T/aoinak svaÉpmaaM roka^D- maoLvavaaoº

maaihtInauM vaQaaro spYTlkrNaÁ

kao[pNa Dyau p`aososa ihyairMganaa AaoCamaaM AaoCa paMca (5) kaya-idvasa pholaaM maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsale ekbaljanao to idvasa sauQalmaaM pUraM qayaolaaM baQaaj maUlyaaMknaao Anao to maUlyaaMknaao AaQaaro maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal jo BalaamaNaaonao ihyairMgamaaM]pyaaoga krva Qarta haoya tonal jaNa krvl jao[eº

ALJ jo pxa Aa jÉiryatnauM palana na kro tonao balja pxanal saMmait ivanaa kao[pNa saMbaw maUlyaaMkna Aqavaa BalaamaNanaao ihyairMgamaaM]pyaaoga krta raokI Sakoº

maata¹iptanaa AiQakaraoÁ

maata¹iptanao Aa AiQakarao CoÁ

- baaLknao hajr raKvaanaaoÂ
- ihyairMga laaokao maaTo KullauM raKvaanaaoÂ Anao
- ihyairMganaao roka^D-, jaNavaa maLolal hklktao Anao inaNa-yaao tmanao ivanaa maUlyao pUra pDavaanaaoº

saunaavaNalnaao caukadaoÁ

baaLko maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) maoLvyauM ko koma to baabatnaao ALJ naao caukadao p`%yaxa baabatao pr AaQaairt haovaao jao[eº jo maamalaaAaomaaM kaya-p`NaalalnauM]llaMGana krayaanaao Aaxaop qayaao haoya, to maamalaaAaomaaM ALJ baaLko FAPE naqal maoLvyauM evauM tao j inaQaa-irt krl Sako jao kaya-p`Naalal saMbaMQal AQaUrpoÁ

- baaLknaa FAPE maoLvavaanaa AiQakarmaaM hstxaop kyaao- haoyaÂ
- baaLknao FAPE pUÉM paDva saMbaMQal inaNa-ya p`iEyyamaaM Baaga laovaanal maata¹iptanal tkmaaM maaTao hstxaop kyaao- haoyaÂ Aqavaa
- kao[SaOxaiNak laaBaqal vaMicat qavaamaaM karNaBaUt banal haoyaº

]pr vaNa-vaolal jaogavaa[AaomaaMqal kao[pNa kao[**ALJ** nao saava-jinak ejnsalnao IDEA naa Baaga B (34 CFR 300.500 qal 300.536) hozLnaa kaya-p`Naalal saMbaMQal baaMhoQarlaao ivaBaaganal jÉiryaaataonauM Anaupalana krvaanaao AadoSa Aapvaaqal raokl Saknaar trlko jao[Sakaya nahIMº

Alaga Dyau p`aososa kmPlao[nTÁ

IDEA naa kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarlaao ivaBaagamaaMnal kao[ pNa jaogavaa[ kao[ maata¹iptanao pholaoqal daKla kra[ ga[ haoya eval Dyau p`aososa kmPlao[nTqal juda ivaYaya pr judl Dyau p`aososa kmPlao[nT naaoMQaavata raokl Saktl naqalº

saunaavaNalna samayasalmaaAao Anao sagavaDtaÁ

**inarakrNa maliTMgaaM maaTonaa 30 kolaonDr idvasanaa samayagaalanaa AMtnaa
vaQumaam vaQau 45 kolaonDr idvasa pCI Aqavaa “30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa
samayagaalamaaM forfaraao” Aqavaa “JDpl samayasalmaaAao” hozL vaNa-vyaa maujba forfor
krola samayagaalanaa AMtnaa vaQumaam vaQau 45 kolaonDr idvasa pCIÁ**

- ihyairMgamaaM ek AMitma caukadao AapvaamaaM Aavao CoÂ Anao
- Aa caukadanl naklaao drok pxanao Tpala Wara maaoklavaamaaM Aavao Coº

kao[pNa pxa maaMgaNal kro tao **ALJ** 45 kolaonDr idvasanaa samayagaalAqal AagAL baljao samaya Aapl Sakoº drok ihyairMga evaa samaya Anao sqaLo yaojavauM jao[e jo maata¹ipta Anao baaLknao vaajbal rlt AnaukUL haoyaº

JDpl samayasalmaaAaoÁ

jyaaro kao[AxamatavaaLa baaLk vatl inamnailaiKt ivaYayaao baabato Dyau p`aososa kmPlao[nT naaoMQaavavaamaaM Aaval haoya %yaaro saava-jinak ejnsal JDpl p`iËyaanal vyavasqaa kravavaa maaTo jvaabadar CoÂ

- AxamatavaaLuM kao[evauM baaLk jonao hala kao[SaaLamaaM daKla krvaamaaM AavyauM naqal Anao jo SaaLamaaM jtuM naqalÂ
- kao[AxamatavaaLa baaLknao vacagaalana vaOkilpk SaOxaiNak vyavasqaaamaM maUkvauMÂ Aqavaa
- laxaNa doKavaanauM inaQaa-rNaº

Dyau p`aososa ihyairMga kmPlao[nT naaoMQyaanaa 20 SaaLa idvasaaonal AMdr qa[ jvauM jao[eº **ALJ** e ihyairMga pCIcaa 10 SaaLa idvasaaonal AMdr inaQaa-rNa krl laovauM jao[eº inarakrNa maaTonaa maliTMga Dyau p`aososa kmPlao[nTnaa saUcanaa maLvaanaa saat (7) kolaonDr idvasanal AMdr qa[jval jao[e Anao isavaaya ko Dyau p`aososa kmPlao[nT maoLvavaanaa 15 kolaonDr idvasanal AMdr baMnao pxaonao saMtaoYa qaaya to rlt maamalaanauM inarakrNa qa[ jaya, Dyau p`aososa ihyairMga AagaL vaQal Sakoº

saunaavaNalnaa caukadanl inaNaa-yaktaÁ

jyaam sauQal maata¹ipta ko saava-jinak ejnsal tonaa ivaÉw Aplla na kro %yaam sauQal **ALJ** naao caukadao AMitma gaNaaya Coº kao[pNa pxa jo jaNavaa maLolal hklktao Anao caukadaAaoqal AsaMtuYT haoya, tonao Dyau p`aososa ihyairMgamaaM rjU krolal firyaad saMbaMQal dlvaanal kaya-vaahl krvaanaao AiQakar Coº

ApllaÁ

kao[pNa pxa jo jaNavaa maLola hklktao Anao caukadaqal saMtuYT na haoya, tonao **ALJ** naa caukadanaa 120 idvasanal AMdr jo rkma ivaSao ivavaad qa[r(ao Co tonao QyaanamaaM laIQaa ivanaa kao[pNa samaqa- AiQakarxao~ Qaravatl rajyanal Adalat Aqavaa yaunaa[ToD sToT\sanal iDisT/@T kaoT-maaM dlvaanal kaya-vaahl SaÉ krlnao Aplla krvaanaao AiQakar Coº

kao[pNa dlvaanal kaya-vaahlmaaM AdalatÁ

- vahlaTI kaya-vaahlAaonaa roka^D-J maoLvaSaoÂ
- maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalna livanal ivanaMtlqal vaQaaranaa puravaaAao saaMBalSaoÂ
- puravaaAaonaa AaQaaro paotanaao caukadao saMBalLvaSaoÁ Anao

- Adalatnao yaaogya laagao to raht AapSao⁹

IDEA naa Baaga B maaM eval kao[j jaogavaa[naqal jo yau^oesa^onaa baMQaarNa, 1990 naa Amaoirknsa ivaqa iDsaobailaiTJ e@T, 1973 naa irhoibailaToSana e@T³KMD 504' ko AxamataAaovaaLa baaLkaonaa AiQakaraonauM rxaNa krta kond/naa kayadaAao hozL]plabQa AiQakarao, p`iEyyaaAao Anao sauQaaranao inayaMi<sup>t</sup> ko salimat kro<sup>o</sup> isavaaya ko Aa kayadaAao hozL dlvanal kaya-vaahl maaTonal ivanaMtl daKla krta pholaaM, maata<sup>l</sup>ipta Aqavaa saava-jinak ejnsale OAH AagaL Dyau p`osaosa ihyairMga maaTonal baQal j p`iEyyaaAaonaa]pyaaoga krl lalQaao haoya^o Aanaao Aqa- evaao qaaya Co ko maata^lipta pasao Anya kayadaAao hozL evaa [laaj Co jo IDEA hozL]plabQa [laajao saaqao samaaMtr caalao Co, pNa saamaanya rito, Aa Anya kayadaAao hozL raht maoLvavaa maaTo salQaa AdalatmaaM jta pholaaM maata^liptae pholaa IDEA hozL]plabQa vahlvaTI [laajao ³eTlao ko Dyau p`osaosa kmPlao[nT, inarakrNa maliTMga Anao inaYpxa Dyau p`osaosa saunaavaNal p`iEyyaaAao' naao]pyaaoga krvaao pDo^o

vakllanal fl

IDEA hozL krvaamaaM Aavaola kao[pNa kayadaklyi kaya-vaahlmaaM Adalat vakllanal vaajbal fl Aamanao Aapl Sako^A

- jao toAao kosa Ÿtl gayaa haoya tao AxamatavaaLa baaLknnaa maata^lipta Aqavaa vaalalnaoÂ
- jo maata^lipta firyaad Aqavaa AagaL pgalaam laovaanauM karNa naaoMQaavao jo naÝvauM, gaorvajbal Aqavaa payaa ivanaanauM haoya tomanaa vaklla ivaÉw kosa Ÿtl jnaar e pxanao jo MSDE Aqavaa kao[Anya saava-jinak ejnsal haoyaÂ Aqavaa
- kosa Ÿtl jnaar e pxa jo maata^liptanaa vaklla Aqavaa maata^lipta ivaÉw MSDE Aqavaa kao[Anya saava-jinak ejnsal haoya tonao, jao maata^liptanal firyaad Aqavaa AagaL pgalaam laovaanauM karNa ~asa Aapvaa, ivanaa karNanaao ivalaMba krva Aqavaa tao ivanaa karNa kaoT-maaM davaanaao Kca- vaQaarvaa jovaa Ayyaogya]_oSyaql rjU krvaamaaM Aavyaa haoya^o

Apayaolal fl jo samaudayamaaM davaao maaMDvaamaaM Aavyaaao haoya, tomaaM jo p`kar Anao gauNava<aanal saovaaAao pUrl paDvaamaaM Aaval tomanaa halanaa dr pr AaQaairt haoval jao[e^o Aapvaa pa~ fl gaNatI vaKto kao[pNa baaonasa Aqavaa gauNaknaao]pyaaoga krl Sakaya nahIM^o

inamnailaiKt pirisqaitAaomaaM fl Aapl Sakaya nahIM^A

- IFSP Aqavaa IEP Tlmanal kao[pNa maliTMga maaTo isavaaya ko to Dyau p`osaosa ihyairMga Aqavaa kayadaklyi pgalaamnaa pirNaamao Bara[haoyaÂ
- Dyau p`osaosa kmPlao[nT naaoMQaavata pholaaM krvaamaaM Aavaolal drmyaanaigarl maaToÂ
- inarakrNa maaTonal maliTMgsa maaToÂ Anao
- maata^liptanao ptavaT maaTo laoiKt p`stava maaoklyaa pCI Apatl saovaaAao maaTo jaoÂ
  - Aa p`stava foDrIla Élsa Aa^f isaivala p`aoisjrnaa inayama 68maaM dSaa-vaayaola samayasalmaamaaM maUkvaamaaM Aavyaaao haoya Aqavaa kao[vahlvaTI kaya-vaahlmaaM, kaya-vaahl SaÉ qaaya tonaa dsaqal vaQau idvasa Agaa] maUkvaamaaM Aavyaaao haoyaÂ
  - Pa`stavanaao dsa idvasanal AMdr svalkar krvaamaaM na Aavyaaao haoyaÂ Anao
  - Adalatnao evauM laagao ko maata^liptanao ihyairMga drmyaana maLolal raht tomanao maLolal ptavaT maaTonal Aa^fr joTlal laaBakark naqal^o jao maata^lipta ptavaTnaa p`stavanaao Asvalkar krvaamaaM KroKr yaaogya pgalaum la[r(a haoya tao fl Anao Kca- AapvaamaaM Aaval Sako^o

inamnailaiKt pirisqaitAaomaaM fl GaTaDvaamaaM Aaval Sako^A

- maata^lipta Aqavaa maata^liptanaa vakllao matBaodnauM inarakrNa krvaamaaM Ayyaogya ivalaMba kyao-haoyaÂ
- vakllanal final rkma samaudayamaaM samakxa kaOSalya, naamanaa Anao AnauBava Qaravata vakllaaonaa samaana saovaaAao maaTonaa klaaknaa drqal vaQau pDtI vaQaaro haoyaÂ
- kaya-vaahlnaa p`kar p`maaNao samaya Anao saovaaAao vaQau pDta htaÂ Aqavaa
- vakllao Dyau p`osaosa ihyairMganal ivanaMtl krtI saUcanaamaaM yaaogya maaihti pUrl paDI na htI^o

fl GaTaDvaamaaM AavaSao nahIM jaoÁ

- saava-jinak ejnsale inarakrNa ivalaMbamaaM naaM#yaum htuMÂ Aqavaa
- kaya-p`NaalaIAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonal jÉiryaaataonauM]llaMGana krvaamaaM AavyauM htuMº

maata¹iptanaao vakllanal fl paCI maoLvavaanaao AiQakar IDEAmaaM dSaa-vaayaolai koTlalk Sartaonao AaQalna haovaanaa karNao maata¹iptae Aa baabatnal caca- tomanaa vaklla saaqao kval jao[eº

baIDaNaÁ IDEA matBaod inarakrNanal p`iËyaaAaonal sarKamaNalnaao caaT-

	drmyaanaigarl	Dyau p`aososaosa kmPlao[nT]	inarakrNa p`iËyaa	sToT kmPlao[nT
Pa`iËyaa kaoNa SaÉ krl SakoÆ	maata ¹ ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal, pNa baMnao maaTo svaOicCk haovauM jao[e	maata ¹ ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal	saava-jinak ejnsal Dyau p`aososaosa kmPlao[nT maLo eTlao inarakrNa maaTonal maliTMga yaaajo Co, isavaaya ko baMnao pxaao tonao rd krvaanaao ko drmyaanaigarlnaao]pyaaoga krvaanaao caukadao kro	rajyanal baharnaah aoya evaa saihet kao[vyai> Aqavaa saMsqaa
fa[la krvaan maaTonal samaya salmaa SauM CoÆ	inaiScatpNao dSaa-vaola naqal	salimat ApoxaaAao saaqao jyaaro jo to pxanao samasyaanal jaNa htl Aqavaa jaNa haoval jao[tl htl %yaarqal 2 vaYa ¹	kao[maata ¹ iptanal Dyau p`aososaosa kmPlao[nTqal SaÉ qaaya Co	khovaata]llaMGananal tarIKqal 1 vaYa-
koval baabataonauM inarakrNa qa[SakoÆ	Baaga 300 hozL kao[pNa ivaYaya, jomaam Dyau p`aososaosa kmPlao[nT fa[la kyaa-Agaa]qal }Baa qata ivaYayaao pNa saamaola Co ³ koTlaaMk Apvaadao Co ²	AaoLK, maUlyaaMkna Aqavaa SaOxaiNak sqaana Aqavaa maft yaaogyaa saava-jinak iSaxaNa pUÉM paDvaa saMbaMQal kao[pNa ivaYaya ³ koTlaaMk Apvaadao Co'	maata ¹ iptae Dyau p`aososaosa kmPlao[nTmaaM]zavaola mau_aAao joval j	IDEA naa Baaga B Aqavaa Baaga 300 naa khovaata]llaMGanaao
samasyaaAaonaa inarakrNa maaTonal samayasalmaa SauM CoÆ	inaiScatpNao dSaa-vaola naqal	samayasalmaamaaM kao[Kasa vaQaaraao krvaanal prvaanagal Apa[haoya to isavaaya inarakrNa samayagaaLanaa 45 idvasa ^{3, 4}	saava-jinak ejnsale maata ¹ iptanal Dyau p`aososaosa kmPlao[nT maLo eTlao 15 idvasanal AMdr inarakrNa maaTonal maliTMga yaojval jao[e, isavaaya ko baMnao pxaao laoiKt svaÉpo maliTMga rd krvaanaao ko drmyaanaigarlnaao ]pyaaoga krvaas saMmat qaaya <sup>9</sup> inarakrNanaao samayagaaLao maata <sup>1</sup> iptanal Dyau p`aososaosa kmPlao[nT maLo %yaarqal 30 idvasa Co, isavaaya ko baQaa pxaao kao[balja samayagaaLa maaTo saMmat qaaya Aqavaa maata ¹ ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal inarakrNa maliTMgamaaM Baaga na lao, Aqavaa saava-jinak ejnsal maata ¹ iptanal Dyau p`aososaosa kmPlao[nT maLo tonaa 15 idvasanal AMdr inarakrNa maaTonal maliTMga yaojvaamaaM inaYfL jaya ^{3, 5, 6, 7}	kmPlao[nT maLo 60 idvasa isavaaya ko samayagaaLamaaM vaQaaraao krvaanal prvaanagal Apa[haoya ⁸

samasyaaAaonauM inarakrNa kaoNa kro Co ⁴ E	kao[drmyaanagarl saaqao maata ¹ ipta Anao saava-jinak ejnsal Aa p`i ⁵ yyaa svaOicCk Co Anao baMnao pxaaoe kao[pNa inarakrNa maaTo saMmat qavauM jao[Sao	ihyairMga Aa ⁶ ifsar ⁷ AeDimainasT/oiTva laa ⁸ jj (ALJ)	maata ¹ ipta Anao saava-jinak ejnsal baMnao pxaaoe kao[pNa inarakrNa maaTo saMmat qavauM jao[Sao	maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa ⁹ f ejyaukoSana ⁹
---	--	--	--	--

¹ jao kao[maata¹ipta inamnailaiKt karNaaos Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la na krl Sako tao samaya salmaa laagau pDtI naqal<sup>1</sup> (1) saava-jinak ejnsale Kasa krlnao eval KaoTI rjUAat krl haoya ko toNao Dyau p`osaosa kmPlao[nTnaao AaQaar banatl samasyaanauM inarakrNa krl dlQuaM Co²Aqavaa (2) saava-jinak ejnsale maata¹iptaqal eval maaihti Cupaval raKI jo IDEA naa Baaga 300 hozL maata¹iptanao pUrI paDval jérl htl (34 C.F.R. §300.511(f)).

² Aavaa ApvaadaomaM Aamanaao samaavaoSa qaaya Co³ maata¹iptae Kasa iSaxaNa saovaa pholal vaar pUrI paDvaanal saMmait Aapvaanaao [nakar kyaa- haoya tao tonauM]llaMGana krvaa maaTo saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako nahIM Aqavaa drmyaanagarlnao ]pyaaoga krl Sako nahIM (34 C.F.R. §300.300(b)(3)); maata<sup>1</sup>iptae jao tomaNao jonao Kanagal SaaLamaaM maUkyauM haoya Aqavaa jonao Garo BaNaavavaamaM AavatuM haoya evaa baalKnaa p`arMiBak maUlyaaMkna Aqavaa punamaU-lyaaMkna maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar kyaa- haoya tao tonauM]llaMGana krvaa maaTo saava-jinak ejnsal Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako nahIM ko drmyaanagarlnao ]pyaaoga krl Sako nahIM; (34 C.F.R. §300.300(c)(4)(i)); jo baaLknao tonaa maata<sup>1</sup>iptae Kanagal SaaLamaaM maUkyauM haoya, tonaa maata<sup>1</sup>iptanaao Dyau p`osaosa kmPlao[nT fa[la krvaanaaao AiQakar saava-jinak ejnsalnai caa[ID fa[nDnaI jéiryataao pUrI krvaanaaao inaYfLta sauQal salimat Co (34 C.F.R. §300.140);]cca laayakat Qaravata iSaxak pUrI paDvaanal saava-jinak ejnsalnai inaYfLta Dyau p`osaosanaa kaya-xao~maaM Aavatao mau_ao naqal, pNa to baabato sToT ejyaukoSana ejnsal (SEA) nao sToT kmPlao[nT fa[la krl Sakaya (34 C.F.R. §300.156(e)).

³ jao Dyau p`osaosa kmPlao[nT iSastnaaM pgalaam pCl JDpl saunaavaNai maaTo fa[la krvaanaaM Aaval haoya, Aqavaa baaLk hala kao[SaaLamaaM daKla na haoya Anao SaaLamaaM na jtuM haoya, tao inarakrNanaao samayagaalao 15 idvasanaao Co⁴jomaam maliTMga 7 idvasanal AMdr yaooval jao[e⁵ jao baMnao pxaonao saMtaoYa qaaya to rito inarakrNa na qayauM haoya, tao saunaavaNai saunaavaNai maaMgaNai qayaanal tarlKnaa 20 SaaLa idvasaaonal AMdr qa[jval jao[e Anao saunaavaNai qaya pCInaa 10 SaaLa idvasaaomaM inaNa-ya laovaa[jvaa jao[e⁶ (34 C.F.R. §300.532(c) Anao COMAR 13A.05.01.15).

⁴ kao[ihyairMga Aa⁷ifsar⁸ALJ baomaaMqal kao[pNa pxa maaMgaNai kro tao samayamaaM inaiScat vaQaarao krl Sako⁹ (34 C.F.R. §300.516(c)).

⁵ inayamaomaM 30 idvasanaa inarakrNanaa samayagaalamaaM forfar krvaanal vyavasqaa Co¹⁰ Dyau p`osaosa ihyairMga maaTonai 45 idvasanal samayasalmaa inamnailaiKt GaTnaaAaomaaMqal kao[pNa ekna pCInaa idvasaqal Sa¹¹ qaaya Co¹² (1) baMnao pxaaao laoiKt Épo inarakrNa maaTonai maliTMga jtl krva maaTo saMmat qaaya¹³ (2) drmyaanagarl Aqavaa inarakrNa maliTMga Sa¹⁴ qaaya pCl pNa 30 idvasanaao samayagaalao pUrao qaaya to pholaaM baMnao pxaaao laoiKt Épo saMmat qaaya ko kao[samajUit Sa@ya naqal¹⁵ (3) jao baMnao pxaaao laoiKt Épo 30 idvasanaa inarakrNa samayagaalanaa AMto drmyaanagarl caalau raKva saMmat qaaya, pNa pCl, maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal drmyaanagarlnai p`i¹⁶yaamaMqal Ksal jaya¹⁷ (34 C.F.R. §300.510 (c)).

⁶ inarakrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM maata¹iptanal inaYfLta inarakrNa p`i<sup>18</sup>yyaa tomaj Dyau p`osaosa ihyairMganai samayasalmaanao maliTMga qaaya %yaM sauQal ivalaMbamaaM naaM#yaa kro¹⁹ (34 C.F.R. §300.510(b)(3)).

⁷ jao saava-jinak ejnsal maata¹iptanal Dyau p`osaosa kmPlao[nT maLyanaa 15 idvasanal AMdr inarakrNa maliTMga yaaovjaamaaM inaYfL jaya Aqavaa inarakrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM inaYfL jaya, tao maata<sup>1</sup>ipta Dyau p`osaosa ihyairMganai samayasalmaa Sa²⁰ krva maaTo kao[ALJ naa hstxaopnal maaMgaNai krl Sako²¹ (34 C.F.R. §300.510(b)(5)).

⁸ sToT kmPlao[nTnaauM inarakrNa krva maaTonai samayasalmaa vaQaarl Sakaya jao kao[Kasa firyaad saaqaMbaMiQat kao[Asaamaanya pirisqait]%pnna qaaya, Aqavaa maata¹ipta ²²Aqavaa kao[vyai> Aqavaa saMsqaa, joa to vyai> Aqavaa saMsqaanao rajyanal p`i²³yyaaAao maujba drmyaanagarl Aqavaa AsaMmaItnaa inarakrNa maaTonaa vaOkilpk rstaAao]plabQa haoya' Anao saava-jinak ejnsal drmyaanagarl maaTonaa

samayagaaaLao laMbaavavaa saMmat qaaya Aqavaa drmyaanaigarl Aqavaa AsaMmaitnaa inarakrNa maaTo rajyamaaM]plabQa haoya, tao
kao[vaOkilpk rstao Apnaavavaa tOyaar qaaya⁹ (34 C.F.R. §300.152(b)(1)).

⁹ MSDE firyaad p`iEyaAao saava-jinak ejnsalnao kao[ pNa firyaadnaao p`itBaava Aapvaanal tk pUrl paDo Co, jomaam saava-jinak ejnsalna
ivavaokbawiuw maujba firyaadnauM inarakrNa krvaanaao p`stava maUkvaanal svatM~tanaao samaavaoSa qaaya CoÂ Anao firyaad krnaar
maata'ipta Anao sarkarl ejnsalnao svaOicCk rlto drmyaanaigarImaaM saamaola qavaanal tk Aapo Co⁹ (34 C.F.R. §300.152(a)(3)). koTlaaMk
ikssaaAomaaM firyaadl Anao saava-jinak ejnsal MSDEe samasyaanauM inarakrNa krvaanal jÉr pDya ivanaa j tonauM inarakrNa krl Sako
Co⁹

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services

200 West Baltimore Street

Baltimore, Maryland 21201

410-767-0249 (phone)

410-333-1571 (fax)

<http://www.marylandpublicschools.org>